

GLASOVA panorama

Gostovanje južnoameriških pevcev v Kranju

ČILSKI SLAVČKI

Kranjsko občinstvo verjetno ni bilo nikoli tako blizu Južni Ameriki kot v četrtek na koncertu komornega zbora univerze iz Valparaíse. Ta najboljši južnoameriški zbor je južnoameriško pesem izdelal do popolnosti. Povsod, kjer so nastopili čilski pevci, so zapustili za seboj val navdušenja. Zbor, ki se nam je predstavil s 35 pevci, sestavljajo mnogi sodniki, arhitekti, zobozdravniki, učitelji in gospodarstveniki, ki so nekoč kot študentje obiskovali univerzo v Valparaísu. Zbor nastopa vsako leto na največjem čilskem festivalu v Santiagu de Chile, razen tega pa prireja koncerte v notranjosti dežele. Njegova gostovanja po Južni Ameriki so povzročila pri občinstvu nepozabna doživetja, pa tudi zadržana Evropa je zboru ploskala z največjim navdušenjem.

Največji evropski časniki so prinesli pohvalne ocene:

»Die Welt, Hamburg...«

»... zapeli so s prirojenim zvočnim občutkom, z versko resnostjo in dopadljivostjo. Večer, ki bo ostal za glasbene ljudi v spominu.«

»Rhein Neckar Zeitung«, Heidelberg

»Teh trideset mladih pevcev in njihov dirigent Marco Dusi zasto-

pajo s svojimi lepimi glasovi in glasbenim znanjem najboljše svojo čilsko domovino, kulturo in univerzo. Pri njih je utelešena zborovska kultura, ki jo lahko vzporejamo z najboljšimi evropskimi zborovskimi dosežki.

»Bild Telegraf«, Dunaj...

»Bilo je to nenavadno doživetje, ki dokazuje, da južnoameriški zbori

stojijo na enaki stopnji kot evropski.«

»El Mercurio«, Santiago...

»Ta mali zbor po zaslugi svoje izredne glasovne izenačenosti, dosega redko glasovno izenačenost in zvok.«

»La Prensa«, Buenos Aires...

»V oči pada neverjetna izenačenost, stilna uglajenost, ki pride do izraza pri vsaki pesmi.

Zaradi nezavarovanega mosta in vetra v smrt

V JELENDOLU DOSLEJ NE POMNIJO TAKO MOČNEGA VIHARJA
— ENAJSTLETNI MILAN JE BDEL VSO NOČ — CE BI BILA
OGRAJA, BI MARIJA AHAČIĆ SE ŽIVELA

Zadnje dni je bil na Gorenjskem nenavadno močan veter. Kljub temu pa ni znano, če je kje povzročil kakšno večjo materialno škodo, pač pa je prišlo v Jelenjolu pri Trzinu do hude nesreče.

Pretekli ponedeljek, ko se je zmračilo, se je dva dni po svojem čemdesetem rojstnem dnevu Marija Ahačić vračala iz Doline domov v Jelenjolo. Bila je na obisku pri sorodnikih v svoji rojstni hiši. Ze po prvih korakih se je srečala

s petinšestdesetletno Marijo Zupan, ki je šla tudi domov v Jelenjolo.

Obe sta bili še krepki korenini, kot pravimo, vendar sta le težko premagovali močan veter. Za klepet tokrat ni bilo časa, sicer pa je okoli ušes tudi tako žvižgalo, da se ni sta mogli slišati.

(Nadaljevanje na 5. str.)

Srečanja z ljudmi

Na odru Prešernovega gledališča je sinoči nastopila ljubljanska Drama. Predstavila se je s Torkarjevimi dramskim delom Svetloba sence, v kateri nastopa kot oblikovalec šestih vlog in režiser Stane Sever.

Pred nastopom smo zaprosili Staneta Severja za kratek razgovor.

Kdaj ste prvič gostovali v Kranju in kakšna doživetja vas vežejo na to mesto?

Prvak Drame

Ze leta 1949, ko še ni bilo poklicnega gledališča v Kranju, sem nastopil v vlogi Maksa v Cankarjevi drami Kralj na Betajnovi. Nastopil sem tudi na zadnji predstavi Prešernovega poklicnega gledališča kot Lawrence v Romeo in Juliji.

Anketa med srednješolci v Kranju je pokazala, da ste naš najbolj priljubljeni filmski igralec. Všeč jim je vaša vloga Smrekarja v filmu Družinski dnevnik. Kaj menite o tej vlogi?

Z vlogo sem zelo zadovoljen, saj obravnava sodobnega človeka, ki ga srečujemo na vsakem koraku.

Kaj menite o Gorenjski?

Gorenjska je vedno lepa. Ni mi pa všeč, da so ukinili v Kranju poklicno gledališče.

Kaj menite o kritiki Svetlobe sence?

Najboljši odgovor kritiki je nedvomno dober obisk in aplavz občinstva, ki razvneti kritiko.

— S. Skrabar

ZIVELI BOMO NAPREJ

Astronomi so zaskrbljeni za usodo sveta. Po njihovih izračunih bo februar pester za astronomsko opazovanja. Ta mesec se bodo zvezde znašle v zaporedju, ki nastane zelo redko, na vsaki dve stoletji. Veliki planeti Merkur, Venera, Jupiter in Saturn se bodo srečali s Soncem in Mesecem v ozvezdju kozla. Za astronomsko opazovanja bo najzanimivejša noč med 4. in 5. februarjem, ko bo Mesec med Soncem in Zemljo in bo prišlo do pomračitve. Astronomi ne verjamejo v kozmične katastrofe v našem sončnem sistemu. Slavni francoski astronom je nekoč dejal: »Svet ne bo propadel zaradi nesrečnega trčenja, temveč zaradi starčevske onemoglosti.« Poročilo o tem berite na drugi strani.

ČAS BREZ PREHITEVANJA

V Heidelbergu sem kosil »Pripoldnevu, ko sem si požvižgaval rdečem volu«. Resnično — pravo študentsko kosilo — jetrni cmoki, krompir in kuhana govedina. »Pri rdečem volu« je ena najstarejših študentskih krčm. Ko sedeš za ozke temne mize, imaš prej občutek, da si v lekarni kot v krčmi. S stropa visijo veliki vo-

nančno srce Nemčije. Človek povsod najde stvari, ki jih občuduje. Včasih so to lahko tudi bankovci. Cela ulica samih bank — srce finančnega kapitala.

V Frankfurtu se je svoje dni rodil Goethe. Tu je tudi prvič slišal pripovedko o nekem doktorju Faustu, ki je bil prodal svojo dušo hudiču, da bi spoznal svet. Turistični vodič ti utegne povedati tudi to, da imajo še razen bank in Goetheja tudi izredno moderne elektronske možgane v posebnem centru za planiranje in da je bil svoje dni tu v Frankfurtu vodnjak, iz katerega je teklo vino. (Navadno je potem tako, da vsi vzdihnejo.)

Tudi tisti večer sem gledal v kinu tednik, kjer so nekajkrat pokazali Brandenburška vrata in nasilje, ki se njihovim bratom pod Sovjeti dogaja. Ko sem zapuščal kino, mi je nekdo stisnil letak, ki je vabil, naj pošljem paket zaslužnjem bratom v Vzhodno Nemčijo. Povsod in na vsakem koraku se srečuješ z razstavami, ki govorijo o tem, kako živijo v Vzhodni Nemčiji. Res so mojstri propagande. Razen tega, da tarnajo, se lahko v isti sapi preprčiš, da imajo najmanj 20 vrst cigaret, ki so najboljše (tako kot pri nas pralni praški).

Jurij Kobal

Zanimivosti

• NAJVIŠJI PREDOR V SVICI

V Svici so na 1613 metrih nadmorske višine začeli graditi predor skozi gorski masiv San Bernardino v kantonu Graubünden. Novi predor, ki ga nameravajo zgraditi do leta 1965, bo skrajšal cestno zvezo med Münchenom in Milanom za 160 kilometrov.

lovski rogovi, po stenah pa so obešene slike številnih študentskih bratovščin, ki so v dveh stoletjih popivale tamkaj. Razni šalivci — kaže da je teh med študenti vedno veliko — so po stropu nalepili bankovce z vsega sveta. Tudi jugoslovansko valuto najdeš tam.

Revnih študentov verjetno Heidelberg ni poznal kaj prida. Mesto je že nekaj stoletij eno največjih svetovnoznanih univerzitetnih središč, kamor prihajajo sinovi petičnežev z vsega sveta. Tam se odebele pri jetrnih cmokih in renekem vinu! To je tudi vsa njihova zasluga.

Todajko, nekoliko odebeljeno staro gospo, sem vprašal, če zdaj študentje še pijejo iz rogov, ki visijo na stropu. Povedala mi je, da ob večerih še kdaj. Toda čez dan nimajo denarja. Tudi tam so se časi spremenili.

KLOVNSKO GALANTNI TRAMVAJAR

Heidelberg je slikovito staro mesto. Skozenj teče reka Neckar. Oba bregova pa veže starodaven most. Ta reka spominja na Seino. V tem sončnem do-

Heidelberg s svojimi starimi hišami, stariškimi muzejskimi krčmami, s slikovitimi pročelji — se srečuje seveda z novim Heidelbergom. Most, ki veže ta dva časovno tako odmaknjena svetova, so mladi ljudje vseh barv in vseh prepričanj in moderni tramvaji, ki vozijo iz enega dela mesta v drugega. Zgodilo se mi je, da sem fotografiral staro hišo v trenutku, ko bi moral mimo mene peljati tramvaj. Ta pa je obstal za trenutek, dokler nisem pritisnil na sprožilec in potem peljal dalje. Skoraj nekoliko klovnsko galantno, kajne. Zal so vse to le zunanje manifestacije. Tam v Heidelbergu se je na videz ustavil čas. Toda mesto ima dušo. Živi v lesku nekdanjosti, a si hoče odtrgati košček tega leska tudi za danes. Tam utripa življenje z umirjenim utripom starih dobrih časov, ki so mimo — čas tamkaj nima hiperkardije današnje civilizacije.

Heidelberg — Frankfurt. Dve mesti, od katerih je bilo eno svoje dni miselno, drugo pa je danes fi-

Rekli so...

»Življenje pod Stalinom je bilo loterija.«

Ilija Erenburg, sovjetski književnik

Naš cilj je, da kljub politikom obvarujemo obstanek človeške rase.

Bertrand Russel, angleški filozof

»Vir vseh težav in zablod, ki mučijo človeštvo leži v tem, da nimamo sredstev, s katerimi bi reševali probleme, ki so jih nekoč reševali.«

Walter Lippman, ameriški novinar

»Ljudje imajo radi tistega, ki se dela, da ljudi sili k razmišljanju. Tistega, ki jih zares sili k razmišljanju pa sovražijo.«

Aldous Huxley, angleški književnik

»Ne vidim ničesar slabega v moči tako dolgo, dokler smo prijatelji s tistimi, ki jo imajo.«

Cecil King v Daily Mirroru

»Vi ne odirate potrošnikom kože naenkrat, temveč vedno pustite sloj, da koža zaraste. To je potrebno zato, da bi jo lahko večkrat odirali.«

Nikita Hruščev v pismu angleškim poslovnim ljudem

»Pred revolucijo smo tudi mi poznali sex. Zdaj tega ne poznamo več.«

Aleksej Adžubej, sovjetski novinar

vozov naložijo najpotrebnejšo prehrano in dragocenosti ter se umaknejo na goro Kreuzberg. Meščani Berlina niso slutili, zakaj je njihov vojvoda odšel na izlet. Šele po »sodnem dnevu« se je vrnil na dvor in takrat se je seveda zvedela resnica. Konec sveta bi moral biti tudi 18. maja 1910. Takrat je Halejev komet prišel v bližino

Živeli bomo naprej

Zemlje. Preroki katastrof so napovedovali fantastično trčenje tega neznanega nebesnega telesa z Zemljo. Strah pred trčenjem je mnoge spravil v hudo paniko. Tisoče ljudi je v pričakovanju trčenja razdelilo svoje imetje. Število samomorov je fantastično naraslo. Da bi pomirili ljudi, so astronomi sporočili, da bo Halejev komet obšel Zemljo v razdalji najmanj 50 milijonov kilometrov. Pojavile so se nove govorice. Tudi če do trčenja ne pride, bodo ljudje pomrli od strupenih plinov, ki jih bo to srečanje povzročilo.

• DARILO ZA AMERIKANCE

Neki francoski novinar je mnenja, da je danes najtežje na svetu najti darilo za Amerikance. Pravi, da imajo Amerikanci vsega čez glavo: dolarjev, avtomobilov, dragocenih slik, krznenih plaščev in atomskih bomb. Zato predlaga, da bi jim podarili nekaj diplomatov, ki bi razlikovali socializem od komunizma.

• BARVNA SLIKA

Vsak, ki to želi, se lahko v New Yorku brezplačno fotografira na barvni film. Dovolj je, da ga aretirajo policija. Ameriška policija je dobila pretekli teden naprave, ki izdelujejo barvne fotografije.

• GRAMOFONSKÉ PLOŠČE

Sovjetska industrija gramofonskih plošč je imela v prejšnjem letu največjo proizvodnjo. Izdelali so čez 100 milijonov plošč. Največ so prodali plošč z Leninovimi govori, na drugem mestu pa so plošče s skladbami Čajkovskega.

• ODGOVORNOST ZA ŽELEZNICO

Britanski minister za promet Ernest Marples se je branil pred očitki, da ne pozna problemov na železnici v britanskem Spodnjem domu. Minister je poslance vprašal, kdo neki bi mogel bolje poznati britanske železnice. Ministrov ded je bil namreč nosač na železniški postaji v Stocktonu.

• TEMA JE NEVARNA

Španski diktator Francisco Franco je odredil, da v bodoče ne smejo zatemnevati luči v nočnih lokalih in v plesnih dvoranah. Ples v temi postaja za španskega diktatorja nevaran.

• PREDNOST CIGAR

Bivši zahodnonemški zunanji minister dr. Heinrich von Brentano je postal strasten kadilec cigar. — Na vprašanje novinarjev, kako je do tega prišlo, je odgovoril: »Čisto preprosto. Ko se človek znebi položaja, napravi inventuro. Pri tem sem ugotovil, da imam velike količine cigar, ki sem jih dobil od kancelarja in zunanjih ministrov drugih držav. Količina mi lahko zadostuje vsaj za dve leti. Torej kadim rajši poceni cigare kot drage cigarete.« Minister je bil znan, da je dnevno pokadil čez 100 cigaret.

Črno na belem

Začeli so delati načrte, kako bi se obvarovali strupenih plinov. Neki newyorški tovarnar je zgradil posebno zaklonišče. To zaklonišče je bilo opremljeno s 100 steklenicami kisika.

Tudi v Evropi strah ni bil manjši. V Londonu so na primer lekarnarji prodali velike količine kisika. Na Dunaju je neka žena napolnila zračnico od avtomobila s kisikom, da bi ji bil pri roki v salonu. Toda 8. maja 1910 se ni nič zgodilo.

Ni nevarnosti, da bi Zemlja trčila v kakšen večji meteor ali planet v sončnem sistemu. Na Zemljo sicer neprestano pada meteorski dež, toda to je tako nepomembno, da ne more povzročiti katastrof. Izjema je samo meteorit, ki je padel v Sibiriji 1908. leta. Takrat je velik del razbitega nebesnega telesa, ki je tehtal okoli 10 ton, našel zemeljsko skorjo. Ljajak, ki je pri tem nastal, je imel premer blizu 1300 metrov.

Anketa med srednješolsko mladino

Zlati rez naše mladine

Zivimo v dobi, ko brez očitkov in pohval ne ocenjujemo mladine. Čas je razmišljanja o mladini razdelil na dve skrajnosti: nekateri rišejo črte današnjega mladega rodu preveč črno-belo in mu dodeljujejo »svetniški obroč«, drugi pa skozi svoja temna očala dvigajo roke od začudenja, ker najdejo med mladim svetom tako številne izrodke. Oboje: zaskrbljenost pred »vročo krvjo« in »plevelom« med mladino in zadovoljstvo nad vrlinami, ki jih spoznavamo med mladino, je zasnovano na precej površni raziskavi lika današnjega mladega človeka.

Mlad človek? Običajno začnemo razgovor o njem brez truda, da bi temeljito spoznali razloge, ki so ga »izoblikovali«, njegove misli, težnje, delo in sestavine njegovega značaja. Sodobnost je močno vplivala na mladega človeka, postal je manj razumljiv kot v prvi polovici našega stoletja. Živi in doračča s fantastično hitrostjo. Z zanimanjem spremlja vesoljsko tehniko, tehnika mu odkriva svet, izkušnje o življenju dobi »na dlani«, vprežen je v razmišljanja o smislu življenja, sreči, poštenju in oblikah sodobnega življenja. Zaradi zaposlenosti staršev in vzgojnih činiteljev je postal »samorastnik«, ki je prepuščen ulici in družbi. Vse to seveda ne ostane brez vpliva na njegov čustveni svet in dojemanje stvarnosti.

Z anketo, ki smo jo pred kratkim izvedli med kranjskimi srednješolci, bomo dobili nemara vpogled v nazore, ki prevladujejo v glavah današnje mladine. Vsekakor ni naš namen, da bi s temi podatki prišli do nekega obrazca, ki bi zadovoljal za »izračunavanje« lika današnje mladine.

MOST NA DRINI

Časi, ko je Goethe napisal svoje »Werthera« in so se nekateri mladi ljudje ob branju te knjige odločali za samomore, so daleč za

Kdo še danes zbira denar za doto?

nami. Današnja mladina išče odgovore na življenjska vprašanja iz različnih knjig. Ni pa knjige, ki bi jo mladi ljudje prebirali enoglasno. Okusi so zelo različni. Književna dela, ki bi jih današnji mladi svet prebiral z velikim navdušenjem, so zelo maloštevilna. Se manj pa je del, ki jih prebirajo dvakrat ali trikrat.

VPRAŠANJA

- KATERO LITERARNO DELO JE NAPRAVILO V ZADNJEM ČASU NA VAS NAJMOČNEJSI VTIS IN ZAKAJ?
- KATERI FILMSKI LIK SE VAM ZDI NAJBOLJ ZNAČILEN ZA DANAŠNJI ČAS?
- KDO JE VAS VZORNIK, KI GA ŽELITE V ŽIVLJENJU POSNEMATI? OPISITE NJEGOVE BISTVENE ZNAČILNOSTI.
- KATERE LASTNOSTI SE VAM ZDIJO ZA DANAŠNJEGA MLADega ČLOVEKA NAJBOLJ ZNAČILNE?
- KAJ V KRAJU, KJER ŽIVITE, NAJBOLJ POGRESATE?

Ce si iz literarnih del, ki jih prebira naša mladina, smemo napraviti predstavo o njenih idealih, potem je ugotovitev, da se zateka k preteklosti, prišla kot presenečenje. Andričeva dela so najbolj brana. Seveda ne gre precejevati Andričeve priljubljenosti pri mladih ljudeh, saj je najbrž veliko bralcev seglo po njegovih knjigah šele potem, ko so izvedeli, da so mu dodelili Nobelovo nagrado za književnost. Druga najbolj brana knjiga med mladino je Grünovo delo: »Proces v Jeruzalemu«. Sledijo še Hemingway, Tolstoj in Balzac. Zapišimo nekaj značilnih odgovorov.

»Hemingwayev roman »Komu zvoni«, ker tako lepo pripoveduje o ljubezni dveh ljudi.«

»Name je napravilo največji vtis delo Dominika Smoleta: »Crni dnevi in beli dan«, ker je sodobno.«

»Andričev »Most na Drini«, ker je oblikovno dovršeno delo in čudovito opisuje bosanskega človeka.«

»Proces v Jeruzalemu, ker pokaže, kako živalsko krut je lahko človek.«

RESNICA O RESNICI

Greta Garbo je bila dolga leta sinonim za žensko nežnost. Ta filmski lik je bil odraz pojmovanja o ženski in predstava utelešene lepote. Ze Rimljani pa so dognali, da se časi spreminjajo. Filmski liki, ki bi bili značilni za sedanjí čas, se med seboj precej razlikujejo. Nekateri pravijo, da so gangsterji najbolj značilni za sedanjí čas, drugim je všeč lik črne matere iz ameriškega filma »Imitacija življenja«, tretjim zopet ugajajo liki goljufov, četrtim lik očeta iz slovenskega filma »Družinski dnevnik« itd.

Izid »glasovanja« je prinesel največje število glasov Brigitte Bardot, ki je zaradi telesnih čarov in oblikovanja značaja ženske, ki je trenutno v modi, ne more izpodrinuti s prestola nobena druga igralka. S polovičnim uspehom ji sledijo Pascal Petit, Jean Cloude Brialy in Jean Paul Belmondo. Francoski »novi val« je zasenčil hollywoodska filmska odkritja. Med domačimi »zvezdniki« je največ glasov dobil Stane Sever.

Odgovori prinašajo zanimive ugotovitve:

»Smrekar v slovenskem filmu »Družinski dnevnik«.

»Igralec glasbenega in revijskega filma se mi zdi najbolj značilen.«

Ples je najbolj pogosta zabava med mladimi.

VZORNIKI NISO V MODI

Dolgo je veljalo pravilo, da mladi radi posnemajo vzore. Sedanjost pa kaže, da ni pravila brez izjem. Vzorniki postajajo pri današnji mladini strašila iz slame. Je to nemara že dokaz, da smo od mladih nog samostojni in ne želimo posnemati prav nikogar. Dve tretjini sta izjavili, da nimata vzornikov. Ostali pa si za vzornike izbirajo starše, Tita, Gagarina, Beethovna, Savo Kovačeviča, profesorje, književnico Pearl Buck, Lumumbino ženo, pokojnega zdravnika Božidarja Lavriča, Nikolo Tesla, Einsteina, vesoljskega potnika Titova itd. Precej mladih ljudi vidi svoje vzore v športnikih: v Cerarju, Sekularcu; drugi v filmskem igralcu James Deanu in pevcu rock and rolla Elvis Presleyju.

»Skoraj vsak človek je delček mojega vzornika. Človeka, ki bi združeval vse moje vzore, pa še nisem srečal.«

»Moj vzornik je mati, ker ima plemenit značaj, zna razumeti človeka, je odločna, iznajdljiva in se ne prebota učiti na izkušnjah.«

»Pearl Buck, ki nad življenjem ni nikoli obupala, ampak je drugim pomagala delati življenje lepo.«

»Beethoven – ne po slavi, pač pa po volji, ki je ni izgubil, čeprav je zgubil sluh.«

»Nekdo, ki se bo šele pojavil.«

»Obšudujem poštrevovalne žene, ki imajo uspehe v svojem poklicu in so obenem tudi dobre matere.«

LASTNOSTI BREZ VRSTNEGA REDA

Kako se mladina gleda v ogledalu časa? To vprašanje je bilo vedno zelo zanimivo, ker smo ob

njem spoznavali odnos mladine do svojih napak in vrlin. Moramo povedati, da je današnja mladina do svojih napak zelo kritična. Kritična je tudi v odnosu do samega sebe. In to je nemara zelo pozitiven pojav.

Lestvica lastnosti, ki označujejo današnjo mladino, je dolga. Na vrhu zasledimo pohvalne lastnosti, da se namreč današnja mladina odlikuje po lepem vedenju, da je skromna, da rada hodi v kino in na zabave. V drugo skupino glasov spadajo precej kritične pripombe, da so naši mladi ljudje neresni, »važni«, naveličani in da prav radi ponočujejo in kadijo. Drugi zopet pravijo, da je za današnjo mladino značilno zaničevanje idealne ljubezni, tavanje, zablode, vdanost pijači, prezdovoljstvo, duševna razkrojenost, želja po zabavi in po »sladkem življenju«, nezadovoljnost, domišljavost, tehnična mrzlica, nepremišljenost, nezanimanje, lenoba, premajhne prizadetosti, pomanjkanje volje, odstopanje od socialistične morale, brezbriznost, brezskrbnost, zmaterializiranost, otopelost, dolgočasnost, vihravost, pretirana samozavest in malomarnost. Če primerjamo razmerje pozitivnih in negativnih lastnosti, potem bi se tehnica ocene najbrž nagnila v negativno smer. To pa samo pove, kako kritična je naša mladina do svojega ravnanja.

Nekaj značilnih odgovorov iz ankete:

»Mlad človek se zanima samo za zabavno življenje, seveda izjeme potrjujejo pravilo.«

»Beg iz samote, nerazsodnost, duševna razkrojenost.«

»Pohlep po denarju, po lepem »naslovu«, nekakšno uganjanje »junastev«, pohajkovanje itd.«

(Nadaljevanje na 5. str.)

Vodovodno omrežje v kranjski občini včeraj, danes in jutri Brez vode ni življenja

Voda je za človekovo življenje bolj važna kot hrana. To pa ne velja le za človeka, ampak za vsa bitja in tudi za rastline, ki v vazi brez vode zelo hitro ovenejo. Človeku je razen hrane in zraka potrebno za življenje vsak dan 2,7 litra vode. Pomembno vlogo ima voda tudi v higieni. Strokovnjaki menijo, da je človeku v mestih potrebno vsak dan za pitje, kuhanje, umivanje in pranje najmanj 68 litrov vode, v nekaterih mestih pa potrošijo na dan za enega prebivalca tudi 1100 litrov vode.

PRVA BIVALIŠČA JE ČLOVEK GRADIL OB VODI

Ko je človek zapustil nomadski način življenja in se začel stalno naseljevati, je bil eden glavnih momentov za izbiro bivališča prav bližina vode, ki mu je služila predvsem za pitje in pozneje za kuhanje. Prve stalne naselbine so arheologi izkopali ob rekah, jezerih in vodnih izviroh. Ena najstarejših civilizacij na svetu je faraonska civilizacija v dolini Nila v Egiptu. Tudi na Ljubljanskem barju so bila nekdanja bivališča naših prednikov imenovana mostišča, ki pa so imela v prvi vrsti tudi obrambni značaj.

Se danes so na Zemlji predeli, kjer ni vode, v glavnem neposeljeni — kljub vodovodom, ki premagujejo te ovire. V puščavah in puščavah so se ljudje naselili le v oazah, kjer talni izvir vode omogoča življenje človeku in živalim in tudi vegetacija je tam navadno zelo bujna.

Ljudje pred leti še v hišah niso imeli povsod vodovodnih pip. Se danes jih nimajo vsi. Z vodo se prekrbujejo iz vodnjakov, ki so lahko talni ali pa kapnice, pa tudi neposredno iz izvirov in studencev. Vendar se vodovodno omrežje vse bolj uveljavlja, ker to zahtevajo tudi zdravstveni in higienski razlogi. Za gradnjo novega naselja ali samo stanovanjske hiše je treba najprej do mesta gradnje napeljati vodovod.

53 LET KRANJSKEGA VODOVODA

Panorame Kranja si brez VODOVODNEGA STOLPA skorajda ne moremo zamišljati. Kranj ima vodovod že preko 50 let. Graditi so ga začeli leta 1908 za področje mesta in okolice. Takrat je bilo zgrajeno zajetje Čemšenik nad Zgornjo Kokro z 12 litrov vode na sekundo. Projektirani vodovod je

predvideval oskrbo krajev na levem bregu Kokre v dveh vejah: od Tupalič do Kranja in od Visokega preko Luž, Srednje vasi in Senčurja do Voklega in Vogelja. Celotna dolžina omrežja je bila 33 km.

Iz stolpnega rezervoarja teče voda v središče Kranja po litoželeznih ceveh — premera 150 mm, od njih pa je razpredena mreža cevi premera 125, 100, 80 in 60 mm. Nekaj kasneje so bile položene cevi do Čirč in Hrastja.

Že po prvi svetovni vojni se je Kranj začel močno širiti in oskrba mesta in okolice z vodo je pričela pešati. Pričeli so z ojačitvami in povezavo zunanjega omrežja krožne vode.

Po letu 1935 je bilo zgrajeno novo zajetje in rezervoar nad Novo vasjo v dolini Bistrice, iz katerega sta se s samostojnimi vodovodi oskrbela tudi Nova vas in Predvor, pozneje pa naj bi omrežje podaljšali na Spodnjo, Srednjo in Zgornjo Belo. Približno v istem času so bile zgrajene tudi povezave Tupaliče—Olševke—Luže—Visoko in Luže—Senčur—Voklo—Prebačevo—Kranj.

HITRO NARASČANJE POTREB PO ZADNJI VOJNI

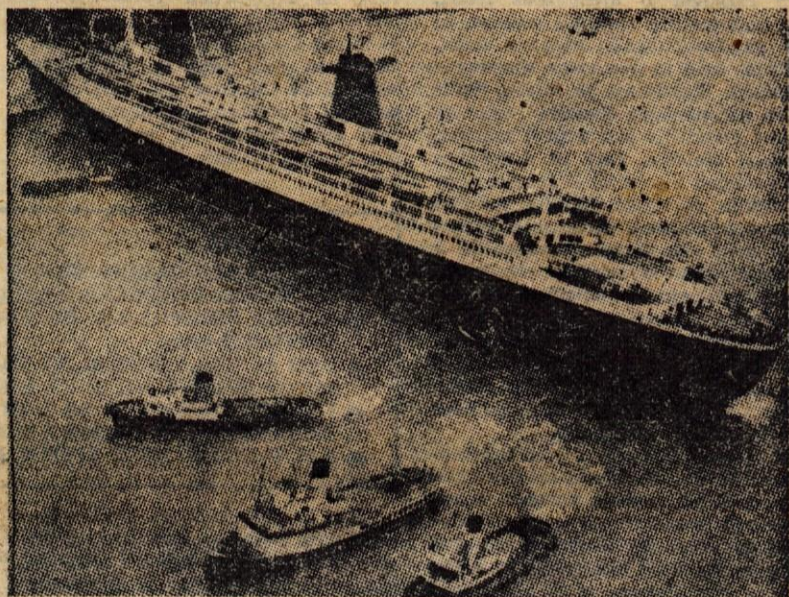
Razvoj Kranja in njegove bližnje okolice je po drugi svetovni vojni presegel vsa pričakovanja. S stalno stanovanjsko gradnjo v mestu in bližnjih vaseh se je letni porast prebivalstva zvišal preko 10 odstotkov. Industrija se je močno razmahnila in potrebovala novo delovno silo. Nastala so nova stanovanjska naselja na Zlatem polju, ob Vodovodnem stolpu, na Planini, v Stražišču itd.

Z razširitvijo vodovodnega omrežja na levem bregu Save in s povezavo s Stražiščem v letu 1951 je v Kranju ponovno začelo primanjkovati vode. Zaradi čimhitreje ureditve normalne preskrbe z vodo so

na Gorenji Savi na aluvijalni naplavini zgradili provizoričen vodnjak s črpalnico, ki je z občasnim črpanjem omogočil nadaljnjo razširitev vodovodnega omrežja na desnem savskem bregu v smeri Stražišče—Mavčiče—Smlednik. Zadnja ojačanja vodovodnega sistema so bila opravljena v letih 1958—59 z zajetjem izvira v dolini Belce nad Bašljem, ki daje najmanj 62 litrov vode v sekundi. S tem je bilo rešeno le območje v bližini glavnega voda, desni breg Save s Stražiščem in obsavsko omrežje do Smlednika. 53 let star vod Tupaliče—Britof—Kranj daje kljub okvaram vmesnim kra-

jem še vedno zadostne količine vode, medtem ko bolj primanjkuje vode krajem na območju Tupaliče—Olševke—Luže—Senčur—Voklo—Prebačevo—Hrastje. Vzrok je velika potrošnja, premajhni profili cevi in številne okvare.

Iz tega kratkega pregleda se vidi, da sedanje stanje vodovodnega sistema Kranja in okolice ne zadoštuje potrebam. Vodovodno omrežje se je sicer postopno izboljševalo, vendar vedno le lokalno, nikoli kompleksno. Sedanje stanje pa ne dopušča več odlašanja načrtne obdelave celotnega vodovodnega sistema.

Na sliki je najdaljša potniška ladja na svetu, francoska ladja »France«, ki ima 66.000 ton nosilnosti. Ta ogromna ladja, ki bo 3. februarja odpelala na svojo redno progo čez Atlantik je stala 63 milijard dinarjev. Posnetek je napravljen pred kratkim v Southamptonu, ko ji je sedem vlačilcev pomagalo, da je izplula iz pristanišča. Potniška ladja bo vzdrževala redno progo med New Yorkom in Le Havrom. Sprejela bo lahko 2.044 potnikov med njimi pa jih bo 590 dobilo prostor v prvem razredu. V enem letu bo tako prevozila čez Atlantik 92.000 potnikov. Ladja je opremljena z vsemi tehničnimi pridobitvami, ki jih poznamo v pomorstvu. Na vsakem koraku so barski prostori in plesišča. Ladja ima tudi kabaret, ki bo odprt od polnoči naprej. Za udobno potovanje vsekakor dovolj.

LETA 2000 BOMO POPILI

Za oskrbo razširjenega in rekonstruiranega vodovodnega območja je na razpolago iz Čemšenika 30 litrov vode v sekundi, v Novi vasi 75 litrov v sekundi, v Bašlju 77 litrov in iz izvira pod Krvavcem (vodovodni sistem Cerklje—Vodice—Mengeš) 25 litrov v sekundi. Skupno torej 207 litrov v sekundi ali na dan 17.884,8 kubičnih metrov. Potreba vode v letu 2000 pa je preračunana na 18.256,8 kubičnih metrov dnevno. Primanjkljaj 372 kubičnih metrov vode bo treba kriti s črpanjem vode iz vodnjaka na Gorenji Savi. Ta vodni vir bo hkrati tudi rezerva v primeru večjih okvar na glavnih dovodih in za primer morebitne kritične suše.

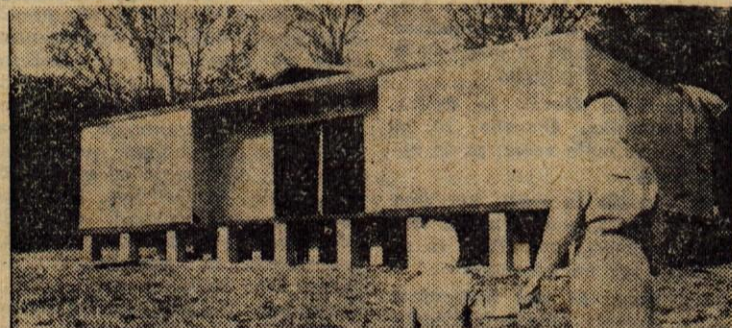
Tudi v prihodnje bo še vedno najmočnejši dotok vode iz zajetja v Bašlju in Novi vasi, kjer bodo potrebne delne zamenjave cevi zaradi povečanega dotoka vode. Manjši del vode, ki priteka v vodovodno omrežje po levem bregu Kokre, bo ojačan z dotokom vode iz sistema izpod Krvavca. Omrežje je tu najstarejše, zato bo potrebna popolnoma

18.256 m³ VODE VSAK DAN

nova ureditev. Ojačanje vodovodnega sistema Kranja s 25 litri vode v sekundi iz izvirov izpod Krvavca je upoštevano tudi pri gradnji vodovoda Cerklje—Vodice—Mengeš.

Nadaljnja razširitev vodovoda je predvidena tudi v smeri Stražišče—Zabnica—Stara Loka z novim rezervoarjem na področju Kamnitnika. S to razširitvijo bo vodovodni sistem glede na razpoložljive vodne vire zaključen.

Celotna ureditev sistema, ki jo bo opravilo podjetje Vodovod Kranj, bo razdeljena na več etap in bo trajala nekaj let. V prvo — najnujnejšo — tapno gradnjo spada rekonstrukcija predela, kjer so najslabše razmere glede redne oskrbe z vodo. To so kraji ob najstarejših in najšibkejših dimenzioniranih ceveh od čemšeniških zajetij in tupališkega rezervoarja dalje. Rekonstrukcija bo zajemala celotno področje na levem bregu Kokre in Save. V nadaljnjih etapah bodo nadaljevali z rekonstrukcijo in razširitvijo omrežja na območju južno od Kranja v smeri proti Smledniku in Škofji Loki.

Pred dobrim mesecem so v Hantingtonu v ZDA zgradili petsočno papirnato hišo. Hiša stoji na papirnatih stebrih, prav tako pa so tudi streha in stene iz papirja. Hiša je odporna proti ognju, težko se vname in ne prepušča vode.

Graditelji menijo, da hiše iz papirja lahko trajajo enako dolgo kot hiše iz lesa. Takšne hiše bi lahko s pridom gradili v nerazvityh državah, kjer bi zamenjali kolibe iz šibja in šotore. Hišo je mogoče zgraditi zelo poceni — za 500 do 1.000 dolarjev.

Graditelj prve papirnate hišice je ameriški pisatelj Humes. Zgradil jo je s tremi delavci v štirih dneh. Razen lesenih delov, ki služijo za spajanje posameznih papirnatih ploskev in jeklenih palčic je vsa hiša napravljen iz papirja. Podjetje, ki je hišo zgradilo, je zadovoljno. Hiša je prestala preizkušnjo in kmalu bodo začeli takšne hišice množično izdelovati. Po mnenju strokovnjakov lahko takšna hišica služi ljudem daj časa.

Z mosta v smrt

(Nadaljevanje s 1. strani)

Se nekaj sto metrov od doma; na ostrem ovinku in v ozki testni pa je potegnil močan veter. Ženici sta se nenadoma znašli na tleh; poledica je bila le postranski vzrok, saj sta jo vse do nekaj korakov pred domom z uspehom premagovali. Nemočni sta obležali na tleh, Veter pa ju je potiskal po spolzki cesti in čez most. Ker je most slabo zavarovan, je veter odnesel Marijo Ahačič pet metrov globoko v strugo Bistrice, kjer je obležala.

Preteklo sredo sem obiskal preživel Marijo Zupan. Zaradi prestanega strahu in udarcev, ki jih je dobila pri padcu, je ležala v postelji v topli kuhinji. Takoj je vedela zakaj sem prišel.

»Tako hudega vetra, kot je bil v ponedeljek, ne pomnim od leta 1922, odkar živim tukaj. Neznansko je pihalo in na čeri pri ovinku je že tako ali tako vedno najhujše,« je začela pripovedovati. »Ko naju je zbil na tla, sem nekaj časa ostala brez sape. In ko sem se zavedla, sem kričala in si hotela pomagati, toda vetra nisem mogla ugnati. Kar potiskal naju je čez most. Ko sem zagledala Marijo Ahačič – veste, bilo je precej temno, saj je bila že šesta zvečer – je bilo že prepozno. Videla sem samo še zasukano krilo, noge in...«

Z največjim naporom sem se po kanalu ob cesti priplazila do prve hiše in začela vpiti na pomoč: Mažlovo (tako pravijo po domače) Marijo je potegnilo v vodo!«

Ljudje so seveda hitro prihiteli na kraj nesreče, med prvimi pa je bil Frenčakov Martin, ki je ponesrečeno Marijo prinesel iz struge. Njega nisem utegnil dobiti, ker je bil na delu v jelendolskih gozdovih, zato pa so mi domačini povedali, da je prinesel iz Bistrice Marijo že mrtvo.

Marija Zupan mi je še pripovedovala:

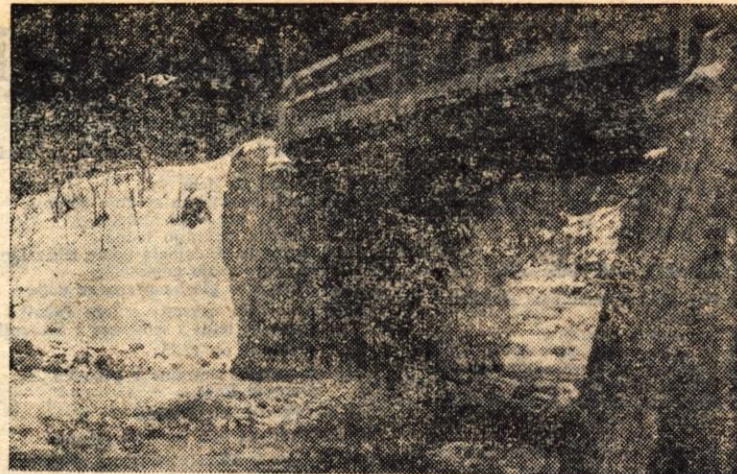
»Prestrašena sem tisto noč preživila s svojim vnukom – enajstletnim Milanom. Luč sva ugasnila šele ob štirih zjutraj.

Do nesreče pa bi prav gotovo ne prišlo če bi bil most zavarovan z

ograjo. Nekoč je bila, a so jo neki pijanci zmetali v Bistrico. Seveda ne vso, čeprav je bila samo provizorna, temveč prav na tistem delu mostu, kjer je Mažlovo Marijo veter porinil v grapo. Samo veter in poledica bi sicer ne zahtevala smrti!«

● Zakaj Marije Ahačičeve ni več, nam je povedala njena znanca Marija Zupanova. Zadeva pa vendarle ni tako preprosta – nedvomno so krivi za nesrečo vsi tisti, ki so začasno ograjo pokvarili, in vsi tisti, ki mostu še do danes niso zavarovali, kot bi bilo potrebno.

B. Fajon

Nezavarovan most je bil usoden. Ker ni bilo ograje, je veter potisnil Marijo Ahačič v strugo Bistrice

Zlati rez naše mladine

(Nadaljevanje s 3. strani)

»Zelja po življenju! Ta je vidna danes že pri štirinajstih letih, medtem ko je bila včasih pri dvajstih.«

»Ena sama: hitro živeti in hitro doživeti.«

»Uveljavljanje za vsako ceno, zametovanje starih navad in norm, uvažanje novih idej in zaničevanje idealne ljubezni.«

KRAJ BREZ MORJA

Mladi ljudje živijo v okolju, ki jim ne nudi še vsega, kar prštevaljo med bistvene potrebe svojega življenja. Večina meni, da je v kraju, kjer živijo, občutna vrzel v zabavnem življenju. Pritožujejo se, da manjka raznih oblik zabavnega življenja, ki bi jih pritegnile. Drugi, bolj športno usmerjeni, po-

grešajo zimski plavalni bazen. Nekateri pogrešajo gledališče, literarne večere, ples, športna igrišča, kino, kotichek za mlade, opero, razne kulturne prireditve, drsališče in več športnih prireditev. Posamezniki so glasovali še, da pogrešajo parke, dobre prijatelje, živalski vrt, družabno življenje, razvedrilo, plesne vaje, glasbeni avtomat, bar, morje, javno stranišče, telovadnice in igralnice.

»V kraju, kjer živim, pogrešam morje in jadrnice.«

»Preveč je gostlin in premalo kotichekov za razvedrilo.«

Zivljenje sploh ni razgibano. Videti je, da v njem stanujejo sami upokojevalci, ki se pripravljajo na »večni počitek.«

»Javno kopališče v smislu gesla – čistota narodu.«

»Da bi se meščani navadili na red.«

Med odgovori o kraju, kjer živijo, je prav gotovo nekaj dobrih predlogov, ki bi jih »občinski možje«, vzgojitelji in arhitekti lahko brez zadrege vpisali v svoje beležnice. S pridržkom seveda, da morja z jadrnicami še dolgo ne bomo imeli v bližini mesta.

Zdravko Tomažev

Na cesti v bližini francoskega mesta Montrea je prišlo do nevsakdanje nesreče. Nek belgijski potnik se je zaletel z avtomobilom v 14-letnega dečka, ki je jahal konja. Deček je iz sedla padel v travo približno 30 metrov daleč. Konj pa je padel na streho avtomobila jo prebil in mrtev obležal na zadnjem sedlu. Žrtev te nesreče je bil samo konj, medtem ko sta potnik in jezdec dobila lažje poškodbe.

Festival slovenskih popevk

Skoraj 5 mesecev je preteklo, kar je v »Glasu« izšel članek »Razmišljanja o slovenski popevki«. V njem sem prikazal nekaj dejstev in omogočil ljubiteljem popevk, da so nekoliko pokukali za kulise naše produkcije popevk. Ta članek in odgovori nanje so sprožili odziv in in končno le dali zaželeni rezultat. Lahko ga kar imenujemo I. festival slovenske popevke Bled 1962 (in sicer 10., 11. in 12. maja 1962).

Do tega nismo prišli na enostaven način. Potrebno je bilo ovreči nekatere trditve, ki smo jih leta in leta poslušali. Prva trditev: nimamo pevcev, ki bi jamčili za uspehe. To trditev danes nihče več ne upa javno postaviti. Dokaz: brez pevcev je festival nemogoč.

Nimamo popevk! V 2 mesecih je produkcija RTV Ljubljana predstavila občinstvu 20 novih slovenskih popevk in plan je mesečno 10. Lahko bi jih bilo več (kompozicij je mnogo več), vendar tega obstoječe

kapacitete na RTV Ljubljana menda ne dopuščajo.

Ze od prve serije (novembrskih) popevk naprej opazamo kvaliteto rast. Dejansko je druga serija 10 popevk v povprečju boljša. Zal RTV Ljubljana ne obravnava tega na način, kakor RAI s programom Le Canzonissima. Oddaja ni tekmovalnega značaja. Človek ima vtis, da ima oddaja »Izberite melodijo tedna« prednost.

Vsekakor je na tem področju opaziti velik napredek v primerjavi z mrtvim, kakršno je bilo prej.

Kaj lahko pričakujemo od Bleda 1962? Vseskozi naj bi festival pokazal popevke, ki so jih napisali slovenski avtorji in le-tim omogočil, da lahko svoja dela predstavijo občinstvu. O pričakovani kvaliteti ne bi rad govoril, upam pa, da bodo vsi avtorji skušali prikazati v svojih delih nekaj originalno slovenskega. Koliko bodo predstavile slo-

vensko zvoneče popevke, je pač odvisno od žirije za izbor popevk.

Dalje je izredno pomembno, da (v interesu vseh) določi vodstvo aranžerje iz vrst glasbenikov, ki na festivalu ne sodelujejo kot avtorji. Festival bo najlaže do konca strogo anonimen, vendar je na dlan, da avtor – aranžer bolje aranžira svojo popevko kot konkurenčno. To je končno človeška slabost, vendar je od take na videz nepomembne malenkosti odvisen uspeh festivala.

Izvedba koncertov je v rokah organizatorjev, kvaliteta pa v rokah aranžerjev in izvajalcev. Čas bi bil, da bi slovenske popevke naši aranžerji nekoliko skrbneje aranžirali in natančneje izvajali. Prav slabe izvedbe in premalo skrbna obdelava naših kompozicij so edini vzrok, da

naše popevke slabše zvone kot inozemske. Pa tudi inozemske v naši izvedbi slabše kot v originalu. Tak brezbriznost ima seveda posledice: nemogoče si je zamisliti prodor naše popevke na inozemsko tržišče, če naši izvajalci ne bodo odločno prekinili s staro prakso. Le pogledimo Avsenike: njihove izvedbe so do skrajnosti izpopolnjene – uspeh je znan.

Naj zaključim: po vsej verjetnosti bo na festivalu prevladal domači stil popevke (v kakšni meri, je odvisno od sestava žirije). Kar se tiče pevcev, ne moremo pričakovati kakšne izredne ravni interpretacije in bomo (presenečenja niso izključena!) verjetno pod povprečjem Zagreba ali festivala v Opatiji. Uočevajoč kvaliteto (najraje bi videl na Bledu zabavni orkester z Bojanom Adamčičem in Ljubljanski jazz ansambel) smemo pričakovati boljše izvedbe, kot smo jih vajeni.

Slovenska popevka je zlezla iz plenice. Njeno stopnjo zrelosti bomo pa lahko ugotovili na I. festivalu slovenske popevke – Bled 1962.

dr. Vladimir Stiasny

radijski in televizijski spored

Poročila poslušajte vsak dan ob 5.05, 6., 8., 10., 12., 13., 15., 17., 22., 23. in 24. uri ter radijski dnevnik ob 19.30. uri. Ob nedeljah pa ob 6.05, 7., 9., 12., 13., 15., 17., 22., 23. in 24. uri ter radijski dnevnik ob 19.30. uri.

SOBOTA — 3. februarja

- 8.05 Poštarček v mladinski glasbeni redakciji
- 8.35 Rapsodija v A-duru
- 8.55 Za solarje: Povest o dobrih ljudeh
- 9.25 Uvertura k slovanskim operam
- 10.15 Od tod in ondod
- 11.00 Koncertni plesi z Balkana in iz njegove sosesčine
- 11.15 Angleščina za mladino
- 11.30 Sobotna matineja zabavnih melodij
- 12.05 Narodne za ženski glas
- 12.15 Kmetijski nasveti - dr. Leon Kocjan: Zakaj bomo vsa goveda pregledali za tuberkulozo
- 12.25 Melodije ob 12.25
- 13.30 Pisani orkestralni zvoki
- 14.00 Zabavna glasba na tekočem traku
- 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo
- 15.20 Napotki za turiste
- 15.25 Majhni zabavni ansambli
- 15.40 Mladinski mešani zbor gimnazije iz Celja
- 16.00 Vsak dan za vas
- 22.50 Literarni nokturmo
- 23.05 Ansambel Mojmirja Sepeta
- 23.20 Plesna glasba

NEDELJA — 4. februarja

- 6.00 Nedeljski jutranji program
- 6.30 Napotki za turiste
- 6.35 Veseli zvoki
- 7.15 Vedre melodije
- 7.30 Radijski koledar in prireditve dneva
- 8.00 Mladinska radijska igra
- 9.10 Sestanek želja
- 9.45 Iz samospelov Maksa Ungerja
- 10.00 Se pomnite tovariši
- 10.30 Pisni glasbeni dopoldan
- 11.30 Pred svetovnim prvenstvom v Chamonixu in Zakopanah
- 11.50 Dunajski valčki
- 12.05 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — I.
- 13.30 Za našo vas
- 14.00 Ljubljanski oktet poje pesmi Lovra Halnerja
- 14.15 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — II.
- 15.15 Trikrat pet
- 15.30 Zabavne melodije na tekočem traku
- 16.00 Humoreska tega tedna
- 16.20 Operni koncert
- 17.05 Kitara, orglice in vibrafon
- 17.15 Radijska igra
- 18.07 Vedri napivi z godalnimi orkestri
- 18.30 Sportno popoldne
- 19.05 Nedeljska panorama
- 20.00 Izberite melodijo tedna
- 20.45 Zabavni zvoki
- 21.00 Iz glasbene geografije Evrope
- 22.15 Vrtljak vsega za vsakogar
- 23.05 Plesna glasba

PONEDELJEK — 5. februarja

- 8.05 Poje oktet bratov Pirnat iz Jarš
- 8.25 Radi bi vas zabavali
- 8.55 Za mlade radovedneže
- 9.25 Godala in zabavni zbori
- 10.15 Od tod in ondod
- 11.00 Oboa in angleški rog
- 11.15 Naš podlistek
- 11.35 Uvertura in trije dueti
- 12.05 Veseli Vandrovčki izpod Grintavca
- 12.15 Radijska kmečka univerza — Ing. Jože Korošec: Silažni spravljalek in zgrabljali stiskalnik
- 12.25 Melodije ob 12.25
- 13.30 Zvočni mozaik
- 13.50 Zborovske skladbe in pesmi dr. Franceta Prešerna
- 14.05 Simfonični intermezzo
- 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo
- 15.20 Od junija do novembra skozi album Cajkovskega
- 15.40 Literarni sprehod
- 16.00 Vsak dan za vas
- 17.05 55 minut za ljubitelje operne glasbe
- 18.00 Aktualnosti doma in v svetu
- 18.10 Vesela klasika
- 18.45 Radijska univerza
- 19.05 Naši mladi reproduktivci
- 19.27 Johann Sebastian Bach: Aria
- 20.00 Koncert simfoničnega orkestra RTV Beograd
- 22.15 V plesnem ritmu
- 22.50 Literarni nokturmo
- 23.05 Plesni orkester RTV Ljubljana
- 23.20 Melodije za lahko noč

TOREK — 6. februarja

- 8.05 Mešani zbor KUD Obrtnik iz Maribora
- 8.25 Glasba ob delu
- 8.55 Radijska šola za srednjo stopnjo
- 9.25 Za pol ure v 18. stoletje
- 10.15 Izberite melodijo tedna
- 11.00 Prizor iz II. dejanja opere Knez Igor
- 11.15 Utrjujte svojo angleščino
- 11.30 Francoska glasba prerodne dobe
- 12.05 Kmetijski nasveti — Jože Pačnik: Kako bo letos s semenom v Sloveniji
- 12.25 Melodije ob 12.25
- 13.30 Slovenske narodne v priredbi Oskarja Deva
- 13.50 Orkester Melachrino
- 14.05 Radijska šola za višjo stopnjo
- 14.35 Arije iz Mozartove opere »Figarova svatba«
- 15.20 Klavir v ritmu
- 15.30 V terek nasvidenje
- 16.00 Vsak dan za vas
- 17.05 Dva koncertina
- 17.35 — Reklama — prvič v RTV Ljubljana
- 18.00 Aktualnosti doma in v svetu
- 18.10 Kotiček za mlade ljubitelje glasbe
- 18.40 S knjižnega trga
- 19.05 Od planina do velikega zabavnega orkestra
- 20.00 Zbor Slovenske filharmonije
- 20.30 Radijska igra
- 21.07 Beethovnova sonata in Schubertova pesem
- 21.37 Zabavne melodije za vse
- 22.15 Uvod v glasbo 20. stoletja
- 23.05 Cetrt ure z Ljubljanskim jazz ansambлом
- 23.20 Plesna glasba in popevke

SREDA — 7. februarja

- 8.05 Jutranje glasbeno dopoldne
- 8.55 Pisani svet pravljic in zgodb
- 9.25 Frenetičen ples
- 9.29 Godalni kvartet v A-duru
- 10.15 Od tod in ondod
- 11.00 Greta Ložar in Danica Filipčič pojeta slovenske narodne
- 11.15 Clovek in zdravje
- 11.25 Iz treh dežel
- 12.05 10 minut s Kmečko godbo
- 12.15 Radijska kmečka univerza — Ing. Milan Simič: Naš gozd v luči turizma in rekreacije
- 12.25 Melodije ob 12.25
- 13.30 Dalmatinske narodne pesmi
- 13.45 Zvočna mavrica
- 14.05 Radijska šola za srednjo stopnjo
- 14.35 Slike iz Alzacije
- 15.20 Sklep Haydnovega kvarteta v f-molu
- 15.24 Skladbe Primoža Ramovša
- 16.00 Vsak dan za vas
- 17.05 Soferjem na pot
- 17.50 Orkester Alfred Scholz
- 18.00 Aktualnosti doma in v svetu
- 18.10 Maria Callas v velikih scenah pozabljenih oper
- 18.45 Ljudski parlament
- 19.05 Bila je le ena Josephina ...
- 19.20 Sopek melodij
- 20.00 Sonetni venec — kantata
- 21.30 Lepe melodije z velikimi zabavnimi orkestri
- 22.15 Po svetu jazza

CETRTEK — 8. februarja

- 8.05 Operetne melodije
- 8.30 Album mezzosopranskih arij
- 8.55 Radijska šola za nižjo stopnjo
- 9.25 Hitri prsti
- 9.40 Pet minut za novo pesmico
- 10.15 Od tod in ondod
- 11.00 Pesem, drugi stavek iz Klavirskega tria
- 11.15 Ruski tečaj za začetnike
- 11.30 Iz naše glasbene klasike
- 12.05 Ansambel Milana Stanteta
- 12.15 Kmetijski nasveti — Evgen Arčon: Rentabilnost proizvodnje breskev v intenzivnih nasadih
- 12.25 Melodije ob 12.25
- 13.30 Domači napivi izpod zelenega Pohorja
- 13.50 Plesni orkester Ray Anthony
- 14.05 Anton Lajovic in Emil Adamič
- 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo
- 15.20 Hammond orgle
- 15.30 Turistična oddaja
- 16.00 Vsak dan za vas
- 17.05 Koncert po željah poslušalcev
- 18.00 Aktualnosti doma in v svetu
- 18.10 Sopek Prešernovih za razne glasove
- 18.45 Kulturna kronika
- 19.05 Od polke do calypsa
- 20.00 Cetrtkov večer domačih pesmi in napelov
- 20.45 Petnajst minut z orkestrom Hans Garste
- 21.00 Literarni večer
- 21.40 Iz slovenske glasbe za dva pesniška instrumenta
- 22.15 Skica iz Španije
- 23.05 Pri jugoslovanskih skladateljih

PETEK — 9. februarja

- 8.05 Popevke se vrstijo
- 8.30 En srbski in en hrvatski skladatelj
- 8.55 Pionirski tednik
- 9.25 Kotiček za mlade ljubitelje glasbe
- 10.15 Od tod in ondod
- 11.00 Slovenske narodne v zborovski priredbi
- 11.15 Naš podlistek
- 11.35 Ritmi Latinske Amerike in španski napivi
- 12.05 Veseli planšarji ...
- 12.15 Radijska kmečka univerza — dr. France Ločnikar: Znanstvena dognanja v prasičereji
- 12.25 Melodije ob 12.25
- 13.30 Kvintet bratov Avenik
- 13.50 Pevka Ljiljana Petrovič
- 14.05 Radijska šola za nižjo stopnjo
- 14.35 Poje baritonist Boris Hristov
- 15.20 Pianistka Ruth Slenczynska izvaja Chopinove melodije
- 15.45 Jezikovni pogovori
- 16.00 Vsak dan za vas
- 17.05 Portreti iz stare italijanske glasbe
- 17.55 Rizvan-aga, balada
- 18.00 Aktualnosti doma in v svetu
- 18.10 Pesmi in plesi iz Haitija
- 18.25 Poje SKUD Slava Klavara iz Maribora
- 18.45 Iz naših kolektivov
- 19.05 Haydnov češki sodobnik
- 20.00 Tipke in godala
- 20.15 Tedenski zunanje-politični pregled
- 20.30 Glasbeno kramljanje
- 21.00 Veseli ritmi
- 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih
- 22.15 Posnetki ljubljanske uprizoritve Gluckove opere »Ifigenija na Tavridi«
- 23.05 Plesna glasba

DRUGI PROGRAM

SOBOTA — 3. februarja

- 19.00 Igramo za vas
- 20.00 Pol ure stare francoske glasbe
- 20.30 Plesne melodije n popevke
- 21.15 Jazz na koncertnem odru
- 22.15 Plesna glasba

NEDELJA — 4. februarja

- 12.00 Nedeljski koncert ob dvajsetih
- 13.10 Iz italijanskih komičnih oper
- 14.00 Igramo za vas
- 14.40 Francoski trobentač Roger Delmotte v našem ritmu
- 15.15 Evropa v ritmu
- 19.00 Ray Conniff in Bert Kempfert z orkestrom in zborom
- 20.00 Operni koncert
- 20.45 Mednarodna radijska in televizijska univerza
- 21.00 V nedeljo ob devetih zvečer
- 22.15 Harold v Italiji

PONEDELJEK — 5. februarja

- 19.00 Popevke iz studiev RTV Zagreb in RTV Beograd
- 20.00 Petnajst minut z zborom Edinburške univerze
- 20.15 Ansambel Jožeta Privška
- 20.30 Utrjujte svojo angleščino
- 20.45 Dve novosti iz sodobne klavirske literature
- 21.00 Sestanek z glasbo

TOREK — 6. februarja

- 19.00 Igrata Baročni trio iz Montreala in klavirski duo Kelsey
- 20.00 Z lanskega festivala sodobne glasbe na Dunaju
- 20.45 Orkester Martin Gould
- 21.00 Trije dueti iz Manon
- 21.30 Mednarodna radijska univerza
- 21.45 Jazz ob 21.45

SREDA — 7. februarja

- 19.00 Angleščina za mladino
- 19.15 Pet pevcev — pet popevk
- 20.00 Trije instrumentalni solisti
- 20.30 Ruski tečaj za začetnike
- 20.45 Poje zbor Bavarskega radia
- 21.01 Vse mogoče — za vsakogar nekaj

CETRTEK — 8. februarja

- 19.00 Arije in monologi iz Wagnerjevega Tannhäuserja
- 20.00 Pod kupolo Gospodarskega razstavišča v Ljubljani

PETEK — 9. februarja

- 19.00 Zapišite narek
- 19.15 Trio Družina Boića
- 20.00 Izložbeno okno
- 20.33 Popevke in plesni ritmi
- 21.13 Koncert za orkester

- 21.30 Nenavadne zgodbe iz znanosti in domišljije
- 21.45 Jaz ob 21.45
- 17.05 Gremo v kino
- 17.50 Plesni orkester Ray Conniff
- 18.00 Aktualnosti doma in v svetu
- 18.10 Arije iz Fausta
- 18.45 Okno v svet
- 19.05 Narodne pesmi in motivi
- 20.00 Dunajski valčki z orkestrom Zacharias
- 20.20 Vozli inšpektorja Braina
- 20.50 Melodije za prijeten konec tedna
- 22.15 Oddaja za naše izseljence
- 23.05 Plesna glasba

Televizija

SOBOTA — 3. februarja

- 18.00 Vlačilec smrti — oddaja za mladino
- 19.00 TV pošta
- 19.15 S kamero po domovini in po svetu
- 20.00 TV dnevnik
- 20.20 Propagandna oddaja
- 20.35 Na tajnem kanalu — humoristična oddaja
- 21.05 Glasbena revija
- 22.10 Veliki nemi filmi
- 22.10 Reševalne ekipe — ser. film
- 22.40 TV dnevnik II

NEDELJA — 4. februarja

- 10.00 Oddaja za kmetovalce
- 10.30 Veter — serijski film
- 18.00 Sestrednena kolesarska dirka
- 17.45 Narodna glasba
- 18.00 V nedeljo popoldne
- 18.45 Prenos športnega dogodka
- 20.00 Sedem dni
- 20.45 Veliki poglavar — francoski igrani film

PONEDELJEK — 5. februarja

- 18.00 Veter — serijski film
- 18.30 Iz industrije za industrijo
- 19.00 Pregled
- 20.00 TV dnevnik
- 20.20 Propagandna oddaja
- 20.30 Črnica — TV adaptacija
- 22.00 Filmski pregled
- 22.00 Planet zemlja
- 22.30 Tedenski športni pregled
- 22.45 TV dnevnik II

TOREK — 6. februarja

- 20.55 Zabavno glasbena oddaja
- 21.05 Hči vetra — amer. igrani film

SREDA — 7. februarja

- 18.00 Mali vrtljak
- 18.40 Jim iz džungle
- 19.05 Drugače bi svet miroval
- 18.00 Pionirski mozaik
- 19.00 Cannonball
- 19.30 TV obzornik
- 20.00 TV dnevnik
- 20.20 Propagandna oddaja
- 20.30 Reviza narodnih plesov
- 21.30 Portreti in srečanja
- 22.00 TV dnevnik II

CETRTEK — 8. februarja

- 18.00 Otroški filmi
- 19.00 Cas, ljudje in dogodki
- 20.00 TV dnevnik
- 20.20 Dokumentarni film
- 20.30 Zabavno glasbena oddaja
- 21.30 Kulturna oddaja
- 21.30 Veliki nemi filmi
- 22.00 TV dnevnik II

PETEK — 9. februarja

- 19.00 TV mesečnik RTV Skopje
- 19.30 S kamero po Afriki
- 19.30 Tajni dnevnik dr. Hudsona
- 20.00 TV dnevnik
- 20.20 Spored jugoslovanske kinoteke
- 20.20 Kratkí filmi
- 20.45 Tema z variacijami I
- 21.30 TV dnevnik II

radijski in televizijski spored

kino

SOBOTA — 3. februarja

»Center« — domači CS film **SO-LUNSKI ATENTATORJI** ob 16., 18. in 20. uri, premiera francoskega filma **DO ZADNJEGA DIHA** ob 22. uri, rezervacija vstopnic od 15. ure dalje na telefon št. 21-22.

»Storžič« — francoski kriminalni film **AFERA NINE B** ob 10., 15. in 21. uri, italijanski barvni CS film **TEROR BARBAROV**, ob 17. in 19. uri, premiera italijanskega barvnega CS filma **ZVEZDE NOČI** ob 23. uri, rezervacija vstopnic od 9. do 10.30 in od 14. ure dalje na telefon št. 21-20.

»Svoboda« — francoski VV film **NAIVNA DEKLETA** ob 18. in 20. uri, premiera italijanskega barvnega CS filma **ZVEZDE NOČI** ob 22. uri.

»Cerklje - Krvavec« — danes predstava odpade!

»Naklo« — ameriški barvni CS film **DOLGO TOPLO POLETJE** ob 19. uri.

»Preddvor« — potujoči kino — ameriški film **DVORNI NOREC** ob 19.30 uri.

NEDELJA — 4. februarja

»Center« — italijanski barvni CS film **TEROR BARBAROV** matineja ob 10. uri, domači CS film **SO-LUNSKI ATENTATORJI** ob 14., 16., 18. in 20. uri, rezervacija vstopnic od 9. do 10.30 ure in od 13. ure dalje na telefon št. 21-22.

»Storžič« — domači CS film **SO-LUNSKI ATENTATORJI** matineja ob 10. uri, francoski kriminalni film **AFERA NINE B** ob 13. in 21. uri, italijanski barvni CS film **TEROR BARBAROV** ob 15., 17. in 19. uri, rezervacija vstopnic od 9. do 10.30 in od 12. ure dalje na telefon št. 21-20.

»Svoboda« — ameriški barvni CS film **DVE LJUBEZNI EDDIJA DUCHINA** ob 14.30, 17. in 19.30 uri.

»Cerklje - Krvavec« — ameriški barvni VV film **KER VETER NE ZNA ČITATI** ob 16. in 19. uri.

»Naklo« — ameriški barvni CS film **DOLGO TOPLO POLETJE** ob 15.30 in 18. uri.

»Senčur« — amer. film **DVORNI NOREC** ob 15.30 uri.

»Kokrica« — amer. film **DVORNI NOREC** ob 18.30 uri.

PONEDELJEK — 5. februarja

»Storžič« — domači CS film **SO-LUNSKI ATENTATORJI** matineja ob 10. uri, italijanski barvni CS film **ZVEZDE NOČI** ob 16., 18. in 20. uri, rezervacija vstopnic od 9. do 10.30 ure in od 15. ure dalje na telefon št. 21-20.

TOREK — 8. februarja

»Center« — francoski film **DO ZADNJEGA DIHA** ob 16., 18. in 20. uri, rezervacija vstopnic od 15. ure dalje na telefon št. 21-20.

»Storžič« — italijanski barvni CS film **ZVEZDE NOČI** ob 10., 16., 18. in 20. uri, rezervacija vstopnic od 9. do 10.30 in od 15. ure dalje na telefon 21-20.

SREDA — 7. februarja

»Center« — francoski film **DO ZADNJEGA DIHA** ob 16., 18., 20. uri, rezervacija vstopnic od 15. ure dalje na telefon št. 21-20.

»Storžič« — italijanski barvni CS film **ZVEZDE NOČI** ob 10., 16., 18. in 20. uri, rezervacija vstopnic od 9. do 10.30 in od 15. ure dalje na telefon 21-20.

Jesenice »RADIO«

2. februarja angleški barvni film **SAFIR**

3. do 5. februarja nemški barvni VV film **MOMPTI**

6. do 7. februarja francoski barvni film **AMBICIOZNA**

Jesenice »PLAVŽ«

3. do 4. februarja angleški barvni film **SAFIR**

5. do 7. februarja nemški barvni VV film **MOMPTI**

Zirovnica

3. februarja nemški barvni film **INDIJSKI NAGROBNI SPOMENIK**

4. februarja sovjetski CS film **MASCEVALEC KJOR OGLI**

7. februarja angleški barvni film **SAFIR**

Dovje

3. februarja jugoslovanski film **TRČENJE NA VZPOREDNICAH**

4. februarja nemški barvni film **INDIJSKI NAGROBNI SPOMENIK**

Koroška Bela

3. februarja sovjetski CS film **MASCEVALEC KJOR OGLI**

4. februarja francoski barvni film **AMBICIOZNA**

5. februarja angleški barvni film **SAFIR**

Kranjska gora

3. februarja francoski barvni film **AMBICIOZNA**

4. februarja ital. film **SLAMNATI MOŽ**

6. februarja angleški barvni film **SAFIR**

Kropa

4. februarja ameriški barvni film **MOŽ, KI GA NI BILO** ob 20. uri

8. februarja zapadnonemški film **ROMAN GINEKOLOGA** ob 19.30 uri

Ljubno

3. februarja ameriški barvni film **VELIKAN II. del** ob 19.30 uri

4. februarja ameriški barvni film **VELIKAN II. del** ob 16. uri

Skofja Loka »SORA«

3. februarja ameriški film **JAHACI** ob 17.30 in 20. uri

4. februarja ameriški film **JAHACI** ob 15., 17. in 20. uri

6. februarja jugoslovanski film **KOTA 905** ob 20. uri

7. februarja jugoslovanski film **KOTA 905** ob 18. in 20. uri

Radovljica

3. februarja španski film **KARMEN IZ GRANADE** ob 20. uri

4. februarja španski film **KARMEN IZ GRANADE** ob 14. in 18. uri

4. februarja franc. film **SVETNIK VODI PLES** ob 16. in 20. uri

4. februarja franc. film **TAKSI IN PRIKOLICA** ob 10. uri matineja

6. februarja italijansko-španski film **PREISKOVALNI SODNIK** ob 20. uri

7. februarja italijansko-španski film **PREISKOVALNI SODNIK** ob 18. in 20. uri

9. februarja mehiški glasbeni film **PESEM UPORNIKA** ob 20. uri.

Turistični informator

● **KRANJSKA GORA** — Do 5. februarja bodo vse zmogljivosti v gostinskih obratih in hotelih zasedene. Enako velja tudi za sobe pri zasebnikih. Po 5. februarju pa se bo stanje v korist tistim, ki nameravajo obiskati Kranjsko goro, bistveno izboljšalo. S prostimi ležišči ne bo stiske.

● **SNEŽNE RAZMERE** niso najboljše. Sneg je bolj ali manj poleđen.

● **BOHINJ — HOTEL ZLATOROG** — 112 prostih ležišč.

HOTEL POD VOGLOM — 60 prostih ležišč.

HOTEL JEZERO — 8 prostih ležišč do 8. februarja, po tem datumu bodo vse zmogljivosti nezasedene.

MLADINSKI DOM — vse zmogljivosti zasedene.

DOM NA KOMNI — 50 prostih ležišč do 5. februarja.

ČRNA PRST — Bohinjska Bistrica — ima na razpolago 7 prostih mest, Razen tega so 3 prosta mesta še v zasebnih turističnih sobah.

TURISTIČNO DRUŠTVO BOHINJ — ima na razpolago 35 prostih mest.

● **CESTE** — vse ceste so prevozne.

● **SNEŽNE RAZMERE** — brez snega.

● **TRŽIČ** — »Pri Pošti« 13 prostih ležišč, medtem ko imajo zasebne sobe na razpolago 12 ležišč.

PODLJUBELJ — v gostišču pri Marti Ankele je 7 prostih mest.

PLANINSKI DOM POD STORŽIČEM — 60 neodanih ležišč.

gledališče

PRESERNOVO GLEDALIŠČE v Kranju

SOBOFA — 3. februarja ob 19.30 F. Budak: **KLOBČIČ**, gostovanje v Cerkljah

NEDELJA — 4. februarja ob 10. uri **URA PRAVLJIC** ob 16. in 20. uri za Izven Prežih-Mikeln: **SAMORASTNIKI**, gostuje DPD Svoboda Skofja Loka

TOREK — 6. februarja ob 16. uri za red **ISKRA A. S. Makarenko: ZACENJAMO ZIVETI** — uprizori Oder mladih

ČETRTEK — 8. februarja ob 19.30 za red **ČETRTEK A. S. Makarenko: ZACENJAMO ZIVETI** — uprizori Oder mladih

● **CESTE** — Ljubeljski prelaz je neprehojen, cesta ki vodi proti Ljubelju pa je prehodna do gostišča na Ljubelju (1050 m). Tudi vse ostale ceste na področju tržiške občine so prehodne.

● **VZPENJACE** — Pionirska vzpenjača v Trziču je na razpolago smučarjem le ob zadostnih snežnih razmerah. Pogoji za smučanje niso najboljše.

● **LOV IN RIBOLOV** — Dovolilnice za ribolov na področju tržiške občine izdaja Turistično društvo v Trziču. Dovolilnice za lov pa Uprava državnih lovišč v Kamniški Bistrici.

● **KRANJ** — Hotel Evropa 40 prostih ležišč.

HOTEL JELEN — 20 prostih ležišč.

DOM NA KRVAVCU — 50 prostih ležišč (35 cm snega, sneži).

DOM NA JOŠTU — 23 prostih ležišč (brez snega).

DOM NA KOFAH — 37 prostih ležišč.

SPORTNE PRIREDITVE

Namizni tenis

Kranj — V okviru republiškega moštvenega prvenstva se bosta v osnovni šoli »Simon Jenko« srečala domači Triglav in ljubljanska Ilirija; pričetek dvoboja ob 9. uri.

Smučanje

Kranjska gora — slovensko prvenstvo za mladince v skokih; pričetek tekmovanja ob 10. uri.

Črna — drž. prvenstvo v smučarskih skokih za člane (ob 14. uri).

Logatec — republiško prvenstvo v smučarskih skokih za pionirje; pričetek tekmovanja ob 14. uri.

Sankanje

Bohinj — prvenstvo Slovenije.

Hokey na ledu

Kranjska gora — Ze danes, 3. februarja, bo tu srečanje za republiško prvenstvo med domačini in Ljubljano II.

Jesenice — državno prvenstvo za mladince.

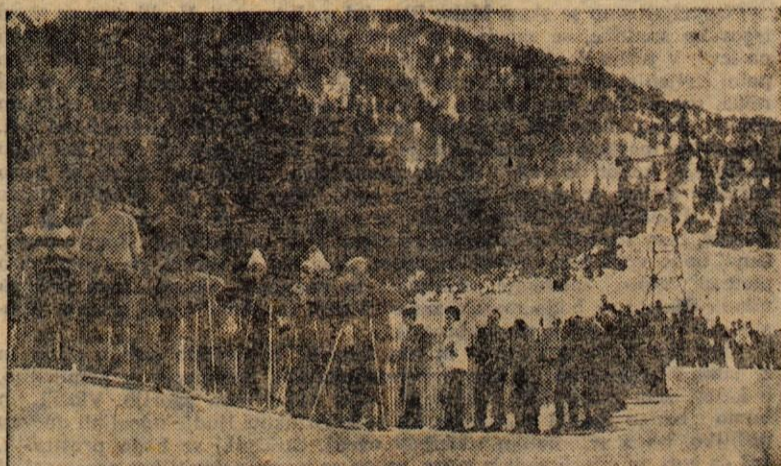
Kegljanje

Kranj in Jesenice — Na tamkajšnjih štiristeznih kegljiščih bo danes in v nedeljo nadaljevanje republiškega ekipnega prvenstva.

OSTALO

Predoslje — Aktiv LMS Predoslje bo priredil veselico v Kulturnem domu v Predosljah. Igral bo ansambel »6 mladih« iz Nakla. Pričetek ob 15. uri.

PODBREZJE — ob 15. uri bo tu gostovalo KUD »Dobrava« iz Nakla z Marinčevno komedijo »Ad acta«

Ziv-zav v Kranjski gori. Dolge vrste smučarjev so postale značilne

2

Nekaj ulic dalje so sedli v motorni čoln in se odpeljali v skrivališče, kjer so čakali naslednjih deset dni. Z avtomobilom so se odpeljali v New York in se izgubili v cestnem prometu, zakaj nobeden ni znal opisati, s kakšnim avtomobilom so ušli, pa tudi pomislili niso, da bi se utegnili odpeljati po vodi.

Jerry se je namrščil. »Vendar niso imeli sreče. V čolnu so imeli brzo-strelko, nekdo je zadel obnjo, sprožila se je in nekomu izmed njih skoraj presekala nogo. Kljub temu so srečno ušli, toda pozneje so ga morali odpeljati k zdravniku. Policija je našla in izkopala njegovo truplo. Bila so znamenja, da sta ga verjetno sama umorila. Če odštejemo to nezgodo, kaže, da sta srečno odnesla pete.«

Nekaj sekund smo molče sedeli, tako da sem slišal tiktakanje svoje ure. Potem sem se zasmejal Jerryju in skomignil z rameni. Zdelo se mi je, da je bila zgodba izvrstna. Brick je zamrmral: »Dobra zgodba, prekleto dobra.« Potem je Guy nenadoma vstal in dejal: »Ugaja mi, navdušen sem zanj. Dajte mi samokres. Premislimo, fantje; pričnimo s pripravami za zločin stoletja.« In tako je bilo.

Hoteli smo storiti nekaj podobnega. Stvar je vzplamtela v naših možganih. Nenadoma smo sklenili, da bomo pripravili kakršenkoli živopisen zločin v vseh prekrasnih podrobnostih, prav tako kot fantje v Jerryjevi zgodbi. Nisem mislil, da bi lahko to zares storil. Toda priprave in načrti so bili videti tako prikupni. Bilo je nekaj novega, svežega in nenavadnega. Vsi smo bili na nogah in vznemirjeni hodili sem ter tja po sobi.

Prepričan sem, da je nenadna misel pustila v naših možganih vrsto slik, podobnih peščici trenutnih posnetkov. Vsi smo si zamišljali, kako na videz slučajno stojimo na uličnem vogalu in skrivaj proučujemo prihod in raztovarjanje oklopnega avtomobila; ali pa, kako zasledujemo stražnika ali kaj drugega spodaj na cesti; kako stopamo v bančno poslopje in si ogledujemo, kako je zgrajeno ter razdeljujemo dolžnosti in naloge v pripravah za roparski napad.

Ce bi prenehali razmišljati o vsem tem, bi bilo vse skupaj le glorificiranje pustolovskega ropanja. Toda zvenelo je kakor zabava in odgovarjalo je nečemu, kar je telo v nas samih, in — morda ne morete razumeti, toda zapomnite si, stvar je prevzela naše misli kakor prebujajoča se pomlad. Toda »fantje« in »možje« z univerze nikoli niso povsem v redu. Takle študent je za minuto povsem zrel in odrasel človek s pametjo odraslega človeka, v naslednjem trenutku pa se spreobrne v otroka, kar je bil sicer še pred nedavnim. In za nas je pomenilo prav to dejstvo tisto, kar je vsej zadevi dajalo privlačnost — bili smo nekaj takega kakor študentje s svojim kraljestvom, o katerih nam je pripovedoval Guy. Ali pa je bilo vse morda le upor proti avtoriteti odraslih — ne vem. Vsekakor smo odkrili nekaj, kar bi lahko počeli.

In tako smo potem, ko se je Guy obrnil od Brickove mize, kjer je nekaj odsotno čakal s svinčnikom in dejal: »Kaj pravite k temu?«, vsi vedeli, kaj misli. Spogledali smo se in namuznili, oči pa so nam žarele v navdušenju — tudi Brickove.

Soba se nam je nenadoma zazdela premajhna. Zeleli smo dejanj, hoteli smo ven, kjer bi se gibal in Jerry je dejal: »Ali kdo ve, kje je Brinkov urad?«

Z Guyem sva sočasno spregovorila: »Spodaj na Fleckmanovi ulici!« in se zasmejala slučajju, potem pa je Guy dodal: »Nasproti starim lopam konjskega sejmišča.«

Počasi in smehljaje se kakor odrasel človek, ki se je zalotil v otročji igri, ter uživajoč bolj, kakor si je bilo moč zamisliti, je Brick dejal: »Lahko vzamemo moj avtomobil.«

II.

Nekaj minut zatem smo že zdrveli po stopnišču in sedli v Brickov avtomobil, zelen predelan Ford modela 1952, ki je stal pred hišo. Brick je oblekel svoj usnjeni jopič, Jerry si je prek volnene srajce potegnil listnato zelen sviter iz kašmirske volne, jaz sem oblekel svoj mornarski površnik, Guy pa je prišel zadnji in je, kakor vselej — da bi bil videti smešen — nosil zelene hlače ter pleteno čepico in se široko režal.

Odpeljali smo se skozi Main. Blatniki so šklepetali. Vozili smo se skozi trgovsko središče, se zapeljali v Fleckmanovo ulico ter ves čas oprezali na levo. V pičlih desetih minutah smo bili pri Brinkovem uradu. Bili smo polni življenja, Jerry in Brick na sprednjih sedežih prav tako. Ne da bi kaj rekla, sta se tu in tam obrnila ter nasmejala. Guy, ki je sedel na zadnjem sedežu poleg mene, si je svojo čudno čepico potisnil globoko na oči. »Imenitna maska,« je dejal, »kje je še kdo, ki je kdajkoli nosil kaj tako neumnega kakor je tole? Ni ga, razumljivo. Tako me nikoli ne bodo odkrili.« Zatem je zavrtel čepico na glavi, tako da je bil sprednji konec zadaj. »Imenujte me Robin Hood,« je dejal. »Svoj delež, razen nekaj sto tisočev, bom razdelil siromašnim revežem, ki si to zaslužijo. Bog te varuj, Guy!« bodo vpile lačne vdove in sirote. »Bog naj te varuje, pa tvojo staro pleteno čepico, znamenje usmiljenja in poguma!« Uboga, toda prelepa mlada dekleta se bodo ravsala zame. »Vzemite me Guy!« bodo prosila. »Prosim! To je čast, saj si naš dobronik!«

Vso pot je tako klepetal in nas zabaval, zadovoljen sam s seboj in z nami. »Impregnirali bomo šop enodolarskih bankovcev s kemikalijo, o kateri sem nekje čital,« je dejal. »Čez nekaj časa zgorijo. Vložili jih bomo v banko zjutraj in pozneje, ko bodo Brinkovi ljudje odpeljali dnevno pošiljko, bo v avtomobilu izbruhnil ogenj. Stražniki se bodo prestrašili, češ da gori, in odprli zadnja vrata, mi pa se bomo pojavili kot prostovoljni gasilci. In tako, povsem prirodno...«

Ustavili smo se približno trideset čevljev južno od Brinkove banke na drugi strani ulice. To je bila stavba, zgrajena nalašč za eno samo podjetje. Pred njo sta bili na obeh straneh travni gredici. Poslopje južno od nje je bila trgovina s potrebščinami za zobarje z dentističnim stolom v izloži. Na drugi strani je bila nekakšna majhna tovarnica, iz katere je bilo slišati brnenje strojev, na oknih pa smo videli šope rjavih kartonov. Brinkovo poslopje ni imelo oken, podobno je bilo majhni betonski trdnjavi. Toda tik pod napuščem je bilo vzdolž poslopja dolgo okno z debelimi dvojnimi stekli, skozi njega je prihajala svetloba. Vrata so bila lesena s težkim steklenim oknom. Tik za steklom je bil na vrata pribit težak bronast napis, na katerem je pisalo Brink.

Brick je izključil motor, brisalci šip so se ustavili in začuli smo padanje deževnih kapelj po platneni strehi. Prižgali smo si cigarete in skrčeni čakali. Nič se ni pripetilo. Avtomobili so vozili mimo, gumijasta kolesa so drsela po mokrem tlaku, toda v banko ali iz nje ni stopil nihče. Čez nekaj časa sem začutil, da me pričinja zebsti v noge.

Končno je Guy dejal: »Prav, zdaj ali kadarkoli v naslednjih petdesetih letih bi lahko verodostojno opisal zunanost Brinkove banke. In to komurkoli.«

Jerry je počasi skomignil z rameni in dejal: »Zares?« Ostali nismo imeli kaj reči in zazdelo se mi je, da vsi skupaj postajamo smešni. Zatem je Jerry dejal: »V redu. Tukaj se ne bomo ničesar naučili. In kaj zdaj? Potrpežljivost je božja mast. Poglejmo, kaj počenja tovarnjak.«

To nas je spet spravilo pokonci in Brick je pognal. Avtomobil se je premaknil in zavlil proti mestnemu središču. Križarili smo po trgovskih ulicah in oprezali skoraj štirideset minut za oklopnim avtomobilom. Prav tedaj, ko smo že hoteli opustiti iskanje, je Guy opazil tovarnjak, ki je stal pred neko stavbo v glavni ulici, naslonjen na rob pločnika pred tržnico. »Ahmed Kan sem, skrivnostni Arabec!« je vreščal, Brick pa je zavlil v to ulico in s prižganim motorjem smo se ustavili pol hišnega bloka za tovarnjakom.

Čez kakšno minuto je prišel iz stavbe Brinkov uslužbenec s platneno vrečo v rokah, nekaj korakov za njim pa drugi s puško v rokah. Skladničnik v predpasniku z metlico v rokah je prišel za njima in nekaj rekel. Moški z vrečo se je zasmejal in prikimal, medtem ko je odklepal zadnja vrata tovarnjaka. Drugi uslužbenec je stal na pločniku in čakal. Prvi je zlezal v tovarnjak in zaprl za seboj vrata. Potem je spet prišel ven, zaloputnil vrata in oba sta odšla v kabino. Tovarnjak je zapeljal malce nazaj, potem pa odropotal po ulici.

Mi smo sledili. Zavlil je desno okrog prvega vogala in navzdol po glavni ulici. Tu se je ustavil pred Burkejevo palačo, oba možaka sta stopila ven, vozač pa je ostal v tovarnjaku. Zaustavili smo se v razdalji kakšnih šestih tovarnjakov za njim. V desetih minutah sta se vrnila, tokrat z dvema platnenima vrečama. Kakor prej sta ju vrgla v tovarnjak in odpeljali so se dalje.

Ustavili so se pred hranilnico in posojilnico, Straglovo restavracijo, neko draguljarno, Follettovim hotelom, trgovino O. W. Johnsona in sinov ter prodajalno neonskih stevilk na Kolonijalni ulici. Vselej smo se prikradli za jimi, pazili, da je bilo med nami vsaj nekaj avtomobilov, in se ustavili pol bloka za njimi. Po eni strani je bila vsa stvar enolična, po drugi pa spet strahovito vznemirljiva. Občutil sem, da se nečesa učimo, počasi nabiramo znanje, ki nas bo, uporabljeno v pravem trenutku, privedlo do uresničenja našega načrta. Počutil sem se kakor možje v Jerryjevi zgodbi. Zdelo se mi je, da sem oprezen, bister in neizmerno vztrajen. In odkril sem, medtem ko smo počasi sledili oklopnemu avtomobilu skozi dež, da ima oprezovanje za ljudi, ki tega ne slutijo, v sebi nekaj prijetnega. Bil je užitek, ki ga poprej še nikoli nisem okušal in samemu sebi sem se zdel vztrajen, trden in neizmerno pomemben. Vsi smo molčali. Odkar smo opazili oklopljeni tovarnjak, nobeden ni spregovoril besede.

Vrata našega avtomobila so se nenadoma sunkoma odprla in skozi njega sta pomoleli dve jekleni paličici. Bil sem ves zmeden in sploh nisem mogel dojeti, kaj se dogaja. »Ostanite na svojih mestih. Ne ganite se in ne poskušajte zbežati,« je dejal dolgočasen, nervozen glas. Jekleni paličici sta se spremenili v dve revolverski cevi, držala pa sta jih dva moža. Tedaj sem opazil medene gume in modre uniforme: bila je policija.

»Ti za volanom,« na Brickovi strani se je pojavil bakrenast obraz, rdeč in odločen, jeklenega pogleda, ki je molel skozi odprto okno nad revolversko cevjo, »izklopi motor, pa počasi.« Brickova roka je pazljivo zdrsela na prižgac, ga izključila in motor se je ustavil. »Tako, zdaj pa izstopite in dvignite roke.« Pazljivo, počasi kakor starček je Brick zlezal iz avtomobila in obstal na pločniku poleg policista.

»In zdaj ti,« je oni na drugi strani dejal Jerryju. Jerry je stopil ven in se postavil na pločnik.

Sledila sva Guy in jaz. Izmotafa sva se ven in se sklonila pod platneno streho z rokama za titnikom. Brickov policist ga je pripeljal k nam in tako smo stali vsi skupaj v gruči na vogalu Kolonijalne ulice, poleg nas pa policista s samokresnimi cevmi, naperjenimi navzdol proti zidu. Nekaj avtomobilskih dolžin za nami je stal njun patrolni avtomobil, za njegovim volanom pa sem videl policista, ki je oprezal izza motnih avtomobilskih stekel. Eden izmed onih dveh iz oklopnjaka, ki sta nosila vreče, se nam je naglo bližal.

»Tako, kaj za vraga ste nameravali storiti?« je Brinkov policist spregovoril vsem skupaj, toda obrnjen je bil k Bricku, ki naj bi mu odgovoril. Brick je namrščil obraz. »Nič,« je dejal in predrzno zrl v policista. Opazil sem, da mu je bil policist podoben po rasti.

(Nadaljevanje prihodnjic)

Težave z Bountyjem

Slavni upor na angleški ladji Bounty leta 1789 in dramatični dogodki okoli tega vedno znova dajejo snov vrsti knjig in filmov. Kot je znano, so pred koncem preteklega leta v produkciji MGM posneli novo verzijo filma Upor na ladji Bounty iz leta 1935, v katerem sta glavni vlogi igrala igralka Clarke Gable in Charles Laughton. V tej novi inačici sta ju zamenjala Marlon Brando kot upornik Fletcher Henderson in Trevor Howard kot okrutni kapitan Bligh. Zdaj, ko so po nešteti dogodivščinah in zapletljajih film vendarle uspeli posneti, bo gotovo zanimivo preleteti nekatere podrobnosti v zvezi s tem.

Snemanje filma, ki se je skoraj v celoti odvijalo »na morju samem«, namreč na Tahitiju, se je raztegnilo na celo leto, medtem ko so se stroški povzpeli na celih 17 milijonov dolarjev. Vzroki za ta dva skoraj rekordna rezultata so bili predvsem trije: vreme, igralci in sama ladja Bounty. Snemanje se je začelo s

FILM

skoraj dvomesečno zakasnitvijo, ravno kakih štirinajst dni pred začetkom deževne dobe, ki je nato dolge tedne spravljala v obup vso ekipo, saj delo ni moglo steči, ker ga je bilo treba tolikokrat prekinjati. Se večji glavobol pa je vsem skupaj povzročal Marlon Brando.

Anni Karini zelo pristojl tudi mornarska uniforma, kot se lahko sami prepričate

Enkrat se je spomnil, da bi raddili, igral drugo vlogo, in se je dal prepričati šele potem, ko je Tahiti zaslula prava toča telegramov iz Hollywooda, naj se vendar zadovolji z vlogo upornega častnika. Drugič spet je skušal prepričati svojega soigralca Trevorja Howarda, da bi bilo treba spremeniti njegovo vlogo in predlagal vedno nove spremembe njegovih dialogov. Razen tega pa je ves čas študiral svojo vlogo in pri tem prihajal na dan z vedno novimi razlagami svoje vloge, tako da scenaristi že niso več vedeli, kje bi zagrabil za delo, da bi napravili red. Seveda pa Brando ni bil edina zavora med igralci. Med snemanjem sta umrla en statist in en stranski igralec, medtem ko so morali nekoga drugega stranskega igralca predčasno usmrtiti (namreč v filmu), ker je stalno popival in z njim ni bilo mogoče več delati. Ena od domačink, ki je igrala v važni stranski vlogi, je sredi snemanja pobegnila s svojim zaročencem — Francozom v Alžirijo in vse prizore z njo je bilo treba posneti znova.

Scenarij, pri katerem je sodelovala cela armada piscev, se je stalno spreminjal — Brando trdi, da je bilo med snemanjem vsega 10 scenarijev — in bil vedno bolj kaotičen. Režiser Carol Reed je bil zaradi nešteti težav pri delu stalno v sporih z družbo MGM in predvsem z Marlonom Brandom, zato je pustil delo, ki ga je nato dokončal Lewis Milestone.

Obilo sitnosti pa je povzročila tudi glavna igralka filma — ladja Bounty. Predvsem je bilo težavno, spraviti starinsko ladjo, sicer opremljeno z Dieslovimi motorji, z zahodne obale Združenih držav, kjer so jo (s precejšnjo zamudo) zgra-

na Tahiti. Med potjo je štirikrat začela goreti, na cilj pa je prišla tri mesece prepozno, potem ko je bilo že mesec in pol vse pripravljeno za snemanje. Ko so ob koncu sešteli vse stroške z njo, so ugotovili, da je stala celih 750 000 dolarjev, torej eno dvajsetino celotne cene tega dragega filma, za ta denar pa drugi posnamejo ves film.

Na srečo je bilo tudi tega konec, tako tudi snemanje tega filma. Kaj pa zgodovina? Nekdo od številnih sodelavcev je nekje sredi snemanja rekel: »Nima smisla, da bi se zdaj hoteli popolnoma držati zgodovine. Če pomislim, kaj smo pretrpeli, kapitan Bligh sploh ni vedel, kako poceni jo je odnesel!«

Dušan Ogrizek

Marlon Brando se je tako vživel v svojo vlogo upornega častnika z ladje Bounty, da je bil ves čas snemanja Upornik št. 1 filmske ekipe

Novo doma...

Zvezna komisija je že postavila reprezentanco Jugoslavije 1962, ki bo zastopala naše barve na festivalu kratkih filmov v Oberhausenu konec februarja in v začetku marca. Sestavljajo jo risani filmi Don Kihot, Surogat in Kovačev vajenec ter dokumentarci On, Clovek brez obraza in Izgubljeni svetovi.

...nove na lujem

Mojster De Sica bo vendarle nastopil v amerškem filmu, in sicer bo zaigral skupno z Marilyn Monroe v Bigamistu režiserja Georgesa Cukorja.

Letalska stewardessa Susan Strassberg se je zaljubila v sicilijanskega slikarja Sammyja Freyja v filmu »Do jutri«. Vendar je to ne bo oviralo, da bi nastopila tudi skupaj s tremi mladeniči — Richardom Beymerjem, Paulom Newmanom in Richardom Montalbanom — v amerškem filmu »Mladenčič«, ki ga bodo posneli po Hemingwayevi zgodbi.

Slavni kavboj iz prvih let westerna Tom Mix bo dobil svoj filmski življenjepis v »Zgodbi o Tomu Mixu«, kjer bo namesto njega galopiral Steve Cockran.

Obetajoče odkritje novega vala - Ana Karina

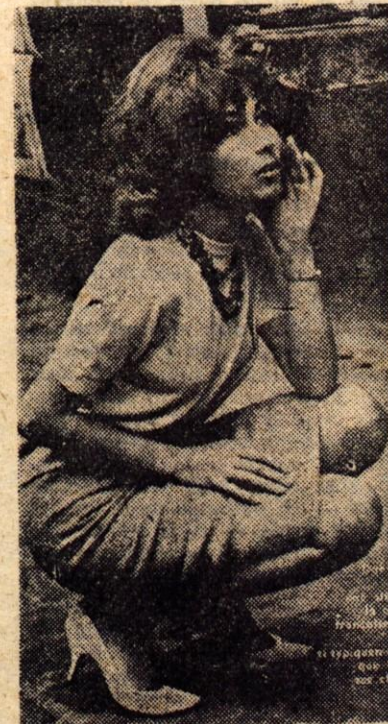
Anna Karina je ena najbolj talentiranih igralk, kar jih je odkril francoski novi val. Pot tega dvajsetletnega dekleta iz rodne Danske do njenega zadnjega filma je bila dokaj burna.

Solo v Koppenhagenu je zapustila, ko ji je bilo 16 let, in se vpisala v umetnostno šolo, da bi študirala slikarstvo. Preživljala pa se je kot fotografski model. S sedemnajstim letom je nastopila v nekem danskem kratkem filmu (ki je bil nagrajen v Cannesu) nato pa se podala v Pariz — ne da bi znala besedico francosko. Vendar je takoj dobila zaposlitev kot model pri znanem modnem časopisu, nato pa kot maneken.

Pot k filmu se ji je končno odprla, ko jo je v nekem reklamnem filmu videl novovalevec Jean-Luc Godard in ji ponudil vlogo v svojem filmu »Do zadnjega diha«, ki pa Anni ni bila všeč in jo je od-

klonila. Vendar Godard ni pozabil nanjo in ji je kmalu spet ponudil vlogo v »Malem vojaku« (ki so ga, kot znano, francoske oblasti prepovedale, ker obravnava alžirski problem). Anni je bila vloga všeč in jo je sprejela. Takoj zatem je zaigrala v filmu Michaela Delvilla »NOCOJ ALI NIKOLI«, nato pa ji je Godard zaupal glavno vlogo v svoji komediji »Ženska je ženska«. Anna je v tem filmu mlada igralka, ki si zaželi otroka. Ker njen fant ni za to, mu zagrozi, da se bo spečala s prvim prišlekom. Za to vlogo je dobila nagrado na festivalu v Berlinu.

Popularnost Anne Karine je predvsem s tem močno narasla in je medtem že posnela svoj prvi angleški film — »Morala bo iti«. Naslov tega filma se seveda nikakor ne nanaša nanjo, saj je svojo pot k filmski slavi komaj začela, vendar zelo obetajoče.

Nihče nima tako tipljenih kolien kot Dany.

dom družina moda

Trenutek iskrenosti - kje je vzrok utrujenosti?

Najbrž tudi vi zavirate ženam, ki razen službe lahko opravijo vse gospodinske posle same in vendar imajo stanovanje pospravljeno in počiščeno, otroci so počesani in večerja je vedno ob istem času. Poskusite razmisliti? Ste kdaj s svinčnikom v roki razdelili opravke za drugi dan? Zakaj še sedaj niste v kuhinji pomaknili pohištva tako, da vam ni treba tekati iz enega kota v drugi? Ali je vzrok vaši utrujenosti slabo organizirana pomoč družinskih članov ali neroden položaj telesa pri delu? Zakaj nimate časa za osebno nego? Kaj storite z nasvetom, ki ga najdete v časopisu: ga takoj preizkusite; preberete z zanimanjem in ne storite ničesar ali sploh ne berate takih sestavkov?

Nikar ne dopustite, da bi v poklicu gospodinje postali nazadnjaški, nezaupljivi do novosti in izboljšav v gospodinjstvu in bi vas misel, da le vi sami naredite vse najboljše, pustila daleč zadaj za današnjim časom. Obzirni kakor ste, ne bi niti za malenkost spremenili dnevnega reda družine in jim ne bi

naložili drobnih opravil, če bi se morda honorarno nekje zaposlili iz tega ali onega vzroka. Še naprej bi vstajali zgodaj, da bi oprali perilo, pravočasno skuhal kosilo, na hitro počistili in odhiteli v službo; zvečer pa bi pomili posodo od kosila, pripravili večerjo in morda še likali perilo. In nato bi naenkrat občutili, da ste pretiravali s svojimi močmi in v svoji obzirnosti do družine šli predaleč.

Ce ste tako ali podobno razvadili družino, da si moški ne znajo poiskati sveže srajce in mirno gledajo, kako prenašate težka bremena, potem v najboljšem primeru vaši sinovi ne bodo nikoli dobri možje in očetje, da ne govorimo o posledicah prekomernega dela za gospodinjino.

In morda bi bilo treba samo malo dobre volje, pa bi bile stvari videti povsem drugače. Prav vsakega člana družine bi zadolžili za neko stvar, ki bi jo moral vedno opraviti v kuhinji, pri čiščenju, pri postiljanju ali čiščenju čevljev. Naložite jim ta »bremenca« v prikupni obliki, če so

pri stvari začetniki, da ne bodo hitro vse skupaj pustili. Naenkrat bodo v vašem delovniku zazijale minute prostega časa. Vendar bodo vedno izpolnjene z »brezkoristnim« počivanjem, če v gospodinjstvu ne boste izvedli majhne revolucije. Na sestanku »družinskega sveta« odločno izjavite, da vam je dovolj likanja v stoje na kuhinjski mizi in zahtevajte praktično in udobno likalno desko. Zraven poda nekoliko višji sedež, pač v sorazmerju z višino likalne deske. Zahtevajte »odbritev proračuna« za naslednji mesec, ker nameravate kupiti praktičen voziček za trg in težja bremena; posebno je priporočljiv, če je družina večja in hrano kolikor toliko kupujete sproti. Stanovska zavist pri sosedih je zagotovljena. Uvedite strog režim pri vratih: obvezno čiščenje čevljev in sezuvanje v predsobi. Za poštarja obesite poštni nabiralnik — če ga seveda še nimate — že pri vrtnih ali dvorišnih vratih. Prihranili mu boste pot, vam pa ne bo treba čistiti tal. Uporabljajte več cenjenih papirnatih serviet in robcev; poznalo se vam bo pri pranju.

Ne dopustite, da bi vas šele starost naučila praktičnosti in preračunljivosti. Zakaj bi vse življenje čakali le na to? Poskusite že sedaj, mora uspeti. Zmečite iz omar nepotrebno šaro in tako sortirajte predmete, da jih boste vedno brez težav našli. Pravočasno zamenjajte polomljeno omelo in izpraznjeno steklenico čistilnega sredstva.

Določite neko uro popoldne za počitek in ničesar naj vas ne odvrne od tega; to ni izguba časa.

Se vam sedaj še ne bo ljubilo zvečer v kino ali gledališče? Najbrž si boste podobnega razvedrila zaželeli vsaj enkrat na teden.

Manekenka na gornji sliki je oblečena preprosto, a vendar po vseh predpisih letošnje mode. Obleka, ki jo nosi, ima zvončasto krilo in ohlapen životek, ki je prav toliko podvihan, da zakriva pas. Čevlji imajo široko ozko peto, spredaj pa so za spoznanje prirezani

Ob lanskem kostimu

Sončno vreme, čeprav še zelo mrzlo, vas je morda spomnilo, da boste kmalu odložili zimski plašč in oblekli kostim. Lanski bo prav gotovo še za rabo. Kritično si ga oglejte in priznajte, da ga bo treba nekoliko popraviti in osvežiti. Ne katere žene imajo s tem veliko veselje in menijo, da se s tem celo razvedrijo in odženejo skrbi. Stroga klasična oblika modela se vam ne bo več zdela dolgočasna, če jo boste skušali osvežiti z dvojnimi šivom, če športno blago to dovoljuje. Morda bi celo premenjali svileni podlogo kostima in si sešili iz istega blaga še ljubko bluzo. Z nemodernim velikim ovratnikom tudi nikar ne hodite, kar odparajte ga in si iz ostankov omislite šal. Če blaga ni dovolj, bo pač zadostoval skromnejši ovratnik, ki naj spominja na kravato. Seveda lahko uporabite tudi blago druge kvalitete in vzorca, toda pri tem bodite zelo strogi. Večni žamet in večno moderni pepita vzorec napravita različen učinek. In končno še vedno lahko pasulirate kostim z najrazličnejšimi obšivi in resami.

Ce je krilo ozko, bo pač ostalo ozko, vključno poplavi mladostnih zvončastih kril z gubami ali brez njih. Poskusite napraviti ta »popravila« sami, če le imate osnovne pojme o šivanju. Sivajte raje počasi in pazljivo, uspeh ne bo izostal. Kasneje se boste lotili tudi poletnih oblek — saj bolj enostavne, kot jih diktira moda — brez ovratnikov, princes kroja ali nagubane — res ne morejo biti.

Ce ste se odločili za nov kostim, ker stari res ni več uporaben, ne kupite takoj blaga, ki vam je tako všeč. Premislite, kdaj boste največkrat oblekli kostim, ob katerih priložnostih, v službi ali na potovanju. Čim večkrat ga boste oblekli, tem bolj enostaven naj bo, n. pr. športnega kroja. Verjemite, da boste ob-

žalovali »modni krik«; ne boste ga mogli nositi ob vsakem času, težko se da spremenjati z dodatki in s tem ste v nevarnosti, da ste pogosto enako oblečeni, česar se pri manj spornem enostavnem kostimu ni bati. Za službo v uradu bi bil primeren chanel kostim; z njim lahko nosite različne športne in elegantne bluze. Gospodinja z omejenim družinskim proračunom se bo odločila za klasičen kostim z malimi reverji, ki ga bo spreminjala s puloverji in bluzami.

Dve preprosti bluzi v srajčnem stilu. Leva je iz čiste svile v modro-rdečem kratkornem vzorcu, medtem ko

desna iz drobno črtastega žameta, že kar preveč spominja na moško športno srajco

Skromna beležka

Saj se že spominjate, kdaj ste prvič zavezali vezalko na čevlju in kako ste bili vznemirjeni nad tem. Nekako tako se počuti otrok, ki je pravkar shodil, samo da se tega odkritja ne zaveda. Sedaj mu tekanje vzame precej časa; pa ne samo njemu, ampak tudi staršem, če ga ne postavljajo od časa do časa za »ograj«. Ne morete si kaj, da ga ne bi vzeli s seboj v mesto, v trgovino ali na obisk. Vseč so vam vzklili: »Kaj že hodi?« in podobni. No, včasih se vam tudi mudi in takrat otrok za vami lovi ravnotežje, se spotika in sploh vam je v neznanstvo nadlego. Prav gotovo ste že videli na ulici vašega mesta moža in ženo, ki sta zatopljena v pogovor nekoliko hitreje stopila; ženin roke pa se je držal otrok, se radovedno obračal, ustavljaj in bil v napoto mimoidočim, saj ga tako majhnega niso mogli opaziti.

Prav to je tisto, kar je narobe in niti najmanj lepo. Majhnega otroka raje ne jemljite s seboj, ko se vam mudi; če ste v dvoje, naj bo otrok vedno v sredi, ne samo zaradi varnosti, ampak tudi zato, da se ne bi vedno samo eden od zakoncev mučil z njim.

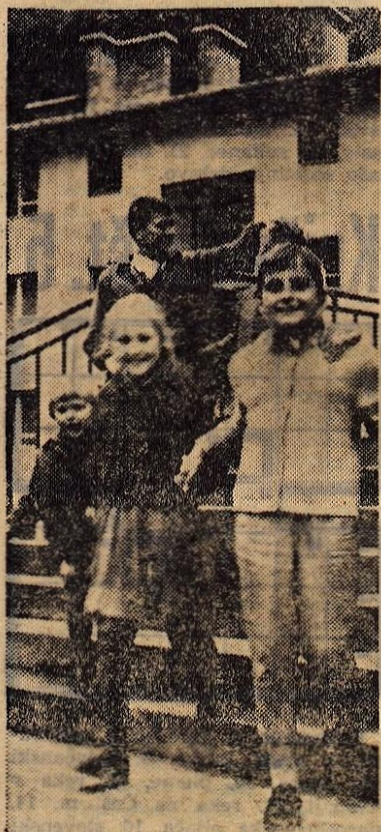
mlada rast

Skopuh

Neki skopuh je zakopal na vrhu svoje zlatnike.

Zaklad je bil na varnem, a skopuh le ni imel miru. Trepetal je in se bal, da bi mu ga kdo ne odnesel. In nekoč se odloči, da pogleda, če je zaklad še na varnem. Koplje in koplje — zaklada pa ni in ni. Nekdo ga mu je odnesel. Skopuh vije roke, si puli lase in glasno toži. Pa pride mimo popotnik in vpraša, kaj se je zgodilo. Ko mu skopuh položi svojo nesrečo, ponudi popotnik skopuhu velik kamen, rekoč: »Na, prijatelj, zakopljí še ta kamen nameslo zaklada. Donašal ti bo ravno toliko kot zaklad, če ga zakoplješ.«

(Ljudska)

Zimske politnice so skoraj že končane. Preostali čas je treba hitro izkoristiti za prijetne sprehode

Draguljar in mlinar

Nekoč je mlinar vprašal draguljarja, koliko stane prstan z diamanti.

»To je pa dragocena reč,« odgovori draguljar in pokaže mlinarju lep prstan. »Le pogledj, kako lepo se svetijo ti žlahtni kamni!«

»Vidim, vidim,« odgovori mlinar. »Pa koliko donašajo taki kamni?«

»Kaj bi donašali!« zamahne draguljar, »nič ne donašajo, samo oko razveseljujejo.«

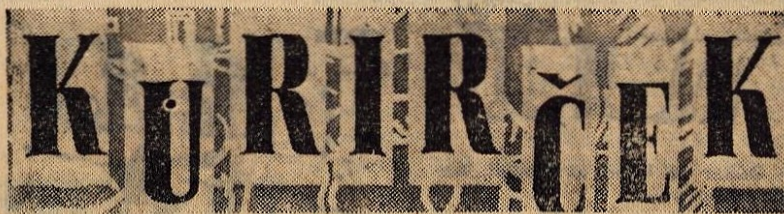
»O, če je pa tako, odgovori mlinar, »sta mi pa moja dva mlinska kamna ljubša. Vsako leto mi donašata desetkrat več, kakor sta vredna.«

Prvi spopad med Nemci in partizani na Pohorju

Bilo je septembra leta 1941. Prva pohorska partizanska četa je že kake tri tedne prebivala na Pohorju. Zasilno taborišče je bilo dva kilometra od Ruške koče. V gostem grmovju blizu koče so imeli skladišče. V njem so bile odeje, nekaj šotorov, posoda, nekaj nahrbtnikov in razne druge drobnarije.

Sklenili smo, da pobereмо stvari iz skladišča in jih prenesemo na varnejše mesto. Izbral sem pet borcev in se z njimi odpravil proti skladišču. Kot vedno smo tudi to pot zelo previdno hodili. Ko smo se približali skladišču, smo zaslišali žago in precej glasno govorjenje. Previdno in tiho smo se pri-

bližali. Zagledali smo dva drvarja, ki sta na vso moč žagala neko deblo in se na ves glas pogovarjala. To se nam je zdelo sumljivo. Razporedili smo se v strelsko vrsto in se pričeli plaziti proti cilju. Nekaj metrov pred skladiščem sem skupino ustavil in se sam odplazi naprej. Počasi sem se bližal cilju. Kmalu sem se znašel v gostem grmovju. Previdno dvignem glavo in pogledam naokrog. Srce mi je kar zastalo. Nekaj korakov pred seboj zagledam svetlečo stvar in ugotovim, da je to vojaška čelada. Kaj storiti? Ko tako premišlujem, se prične čelada dvigati in pod njo zagledam nemškega policista. Vsak čas bi me lahko opazil. Ni mi preostalo drugega, kot da se dvignem, naperim puško in ustrelim. Gestapovec je samo preplašeno pogledal, zavpil z zverinskimi glasom: »Na pomoč!« in se zvrnil v grmovje.

Mama, mama, kamela gre

Zimskega večera leta 1942 smo sedeli za pečko in se igrali. Iz repe smo izrezovali razne oblike živali in predmetov. Drugih igrač nismo imeli.

V kuhinji je mama pripravljala večerjo — običajen močnik in krompir v oblicah. Petrolejška je s svojo medlo svetlobo slabo razsvetljevala prostor kmečke hiše. Na stenah so se zaradi naših gibov premikale zanimive sence, kar nas je zelo zabavalo.

Mama je prinesla skledo kubanega krompirja v oblicah in ga postavila pred nas. »No, kar pričnite lupiti,« je rekla »prinesla bom še močnik, saj bo kmalu kuban.« Z uvo vnemo smo lupili krompir z lesenimi noži, ki smo jih sami naredili. Brat mi je rekel, naj grem po krožnik, na katerega bomo polagali olupljen krompir. Spravila sem se s speči in šla mimo okna proti vratom. Korak mi je zastal sredi hiše. »Mama, mama!« za-

kričim in se poženem nazaj na peč. Mama pobiti v hišo in vpraša, kaj se je vendar zgodilo. Nihče ji ni vedel odgovoriti, jaz sem se pa od strahu kar tresla v kotu na peči.

Na ponovno materino vprašanje, kaj se je vendar zgodilo, da sem tako zakričala, sem izdala iz sebe:

»Mama, kamela gre« — in pokazala s prstom skozi okno. Vsi so skočili k oknu, da bi ugotovili, kaj je.

Po stezi zasneženega vrta so drug za drugim v koloni šli partizani. Ogrnjeni so bili tudi čez nahrbtnike z varnostnimi belimi haljami. Med njimi je bil tudi partizan — visok človek z velikim nahrbtnikom, prekritim z belo haljo. Hodil je sklonjen zaradi bremena ter položne in naporene zasnežene poti, jaz pa sem v podobi njegove drže in velikega nahrbtnika, za katerega sem mislila, da je kamelina grba, videla živo, veliko in resnično — belo kamelo.

Nagradne uganke

Sred polja stoji
s slamnikom preko ramena.
Pod pazduho snópe hita drži
ga slabega čuva vretna.

Brez ključka je zaklenjeno,
čez goro je namenjeno;
vsak lahko ve, komu in kam
kako in kaj pa eden sam.

Skoljko dvignem na uho:
ga ne vidim. Vprašam: kdo?
Dasi gost ni prišel v vas,
vendar čujem dragi glas.

Kdo pa je ta, kdo pa je ta,
ki prede brez prediva?
In vsako jutro brez vode,
na pragu se umiva.

Ded in vnuk

Grimm:

Bil je mož, ki je bil star kakor so jima privrele solze v oči. Nemudoma sta prosila deda, naj sede za mizo.

In odslej je moral vedno jesti z njima in tudi nista nič rekla, če se mu je kaj razlilo.

Sinu in njegovi ženi se je to gnusilo. Zato sta nazadnje posadila deda v kot za peč, kjer sta mu dajala jesti iz lončene skledice, pa še to ne toliko, da bi se do siteda najedel.

Tako je starček ves potrt gledal k mizlin solze iz oči so mu tekle.

Nekoč njegova tresoč se roke niso mogle obdržati skledice; padla mu je na tla in se razbila.

Mlada žena ga je ozmerjala, on pa ni ničesar rekel in je samo vzdihnil. Nato mu je za majhen denar kupila leseno skledico in iz nje je moral jesti.

Ko so pa nekoč tako sedeli, je mali štiriletni vnuk začel sestavljati na tleh neke deščice.

»Kaj boš pa naredil?« ga je vprašal oče.

»Majhno korito,« je odgovoril otrok. »Iz tega korita bosta jedla mama in ata, ko bom jaz velik.«

Tedaj sta se mož in žena za nekaj trenutkov spogledala; nato pa

Saj niti ni tako majhen, kot bi človek na prvi pogled sodil — za vse bi bilo dovolj prostora — modrujejo mali radovedneži

Pravilne odgovore bomo nagradili. Izžrebani dobitnik s pravilnimi odgovori bo dobil denarno nagrado 500 dinarjev. Odgovore pošljite na naslov uredništva »Glasa« z označbo »Mlada rast« najkasneje do srede 7. februarja 1962

Lasulja, ki jo vidimo na sliki, je narejena iz najlonskih vlaken. Napravil jo je Ernesto Mandelli in je verjetno največja na svetu. Visoka je 157 cm. Napravljena je po načrtu iz leta 1777 in je stala pol drugi milijon lir. Lasuljo so naročili za maškerado.

ZALETAVOST

— V kaj si se zaletel?
— V žensko, pri kateri celo Mercedes ne zadostuje.

SAH

— Odkar je kupil avtomobil, pada samo pešce.

HIŠNA POMOCNICA

— Jaz sem nova hišna pomočnica! Vaš mož meni, da boste prej ozdraveli, če se vam predstavim.

NA CARINI

— Iščem »Fička«.

CINIK

Dam ti smuč, vrni mi jih, ko si boš zlomil nogo!

NAGLICA

— Vedno hitiš. Zakaj ne počakaš, da se oblečem.

Križanka št. 4

1	2	3	4	5	6	7
8						
9					10	
	11			12		
13		14			15	
16	17		18			19
20		21				
22						

Vodoravno: 1. del noge, 8. razbi-
jač, tisti, ki ovira delo, 9. nogomet-
ni klub I. italijanske nogometne
lige, 10. Ludolfovo število, 11. mo-
ško ime, 14. najmanjši delec snovi,
16. učenje, 18. moško ime, 20. fo-
tografirati, 22. močno eksplozivno
sredstvo.

Navpično: 1. trije enapi soglas-
niki, 2. preprost, boječ človek, 3.
vrsta jedi, 4. jugoslovanski dnev-
nik, 5. arabski žrebec, 6. zal, 7.
opis, 12. srbsko moško ime, 13. kar-
neval, 15. sorodnica, 17. poganja,
raste, 19. sukanec, 21. okrajšava za
našo sosednjo državo.

Križanka št. 5

1	2	3	4	5	6	7
8						
9						
12	13			14	15	
16				17		
18						

Vodoravno: 1. koledar s podoba-
mi, 8. vrsta kruha, 9. egiptčanski
bog sonca, 10. plemo, 11. reka v
Avstriji, 12. reka na Češ., 14.
staroslovanska pijača, 16. slovenski
tednik, 18. poraba denarja.

Navpično: 1. dvojica, 2. železov
oksid, 3. začetnici popularnega fran-
coskega igralca mlade generacije,
ki se te dni mudi pri nas, 4. ame-
riški ciklon, 5. moško ime, 6. ke-
sanje, 7. srbsko moško ime, 11. re-
ka v Srbiji, 12. kratica naše mla-
dinske organizacije, 13. ženski pev-
ski glas, 14. osebni zaimek, 15. lo-
ščilo, 17. samoglasnik in soglasnik.

REŠITEV KRIZANKE ŠT. 3

Vodoravno: 1. sloke, 6. litina, 8.
Ivan T(avčar), 9. rega, 11. keratin,
13. Ares, 14. Li, 15. Asirec, 17. arena.
Navpično: 1. slika, 2. litera, 3. ot,
4. kirasir, 5. Anet, 7. agilen, 10. Ani-
ca, 12. resa, 16. re.

Pri žrebanju za nagradno uganko
je bila izžrebana Marja Urbas, Mo-
ste 54, pošta Zirovnica. Nagrado ji
bomo v prihodnjih dneh poslali po
pošti.

Dekle mojih sanj

maram. Delo kviri lepoto. Ta čas
bi rajši preživela s teboj.

Benjamin pomisli na njeno neč-
nost in blažen vpraša:

— Dekle mojih sanj, takoj ju-
tri bom kupil sesalec za prah in
vse, kar hočeš...

V torek je šepetala:

— Ko bom tvoja žena, Benja-
min, ali bom morala lupiti krom-
pir, rezati čebulo, strgati koren-
ček in mesiti testo? Ni mi za
šušmarjenje po kuhinji, rajši po-
ležavam v postelji ali v kopalni
kadi.

Benjamin, presunjen od sreče,
reče:

— Naj ti bo, sreča moja. Se
danes bom kupil stroje, da te bo-
do razbremenili pri tvojem delu.

V sredo je ljubko vzdihovala:

— A kdo bo po kosilu pomi-
val posodo?

— Ti in jaz.

— Kaj? Tudi jaz? A moje lepe
roke, ki jih imaš tako rad!

— Pa dobro, če mora biti, zla-
ta moja, boš imela tudi stroj za
pomivanje posode.

Karolina je bila zadovoljna.

Vseeno je v četrtek prišla z nečim
novim.

— In kaj bo z velikim pra-
njem perila?

— Pomagal ti bom, ljuba
moja.

— Kako? Jaz naj grem v pral-
nico? Moji lepi lasje bodo dišali
po pari in sajah, moj lepi hrbet,
ki spominja na Dijaninoga, me bo
bolel zaradi pripogibanja... O,
Benjamin, naš zakon si nisem ta-
ko predstavljal.

— To sem nameraval pozneje,
pravi on, toda zaradi tvoje slad-
ke ljubezni bom zagrizel v to
kislo jabolko — kupil bom stroj
za pranje perila. Morala boš sa-
mo dati vanj perilo in iz njega
vzeti že pripravljeno za likanje.

— Benjamin, kdo še danes li-
ka?

Izbravec sreče vzdihne.

— Pa naj bo še avtomatični li-
kalnik.

Za četrtkom je prišel petek.

— Benjamin, ali bova imela
posebno napravo za ogrevanje
stanovanja?

— To je strašansko drago.

— Pomisli na jutro, dragi. Ko
druge žene, utrujene zaradi kur-
jenja peči kot odsotne sedijo ob
svojih možeh pri zajtrku, te bom
jaz, sveža kot jutranja zarja, raz-
vajala in ti dvorila. Toda rada

bi imela tudi klimatsko napravo.

— Klimatsko napravo? Čemu?

— Ne bi bilo potrebno zračiti.
Odprti okno, zapri okno, kakšno
mučenje...

Prišla je druga nedelja. Pre-
eklo nedeljo je vprašal, če bi
nu hotela biti žena. Te nedelje
ma pravi:

— O, Benjamin, kako srečno
bova živela v najinem popolnoma
avtomatiziranem stanovanju.

— Kako midva? vpraša Benja-
min.

— Pa, ko bom tvoja žena?

— Ko boš moja žena? pravi
Benjamin. — Sedaj, ko imam vse
tako avtomatizirano, ne potrebu-
jem žene. Zbogom, dekle mojih
sanj.

I. H. Resler